

Szakosított bíróságok

Számos tagállamban vannak speciális ügyekkel foglalkozó szakosított bíróságok. Az ilyen bíróságok gyakran közigazgatási kérdéseket érintő vitákkal, vagy pedig egyes esetekben magánszemélyek vagy vállalkozások közti vitákkal foglalkoznak.

Számos tagállamban vannak közigazgatási ügyekre, vagyis a közigazgatási határozatokkal kapcsolatos, hatóságok és magánszemélyek vagy vállalatok közötti olyan vitákra szakosított bíróságai, mint amilyen például egy építési engedéllyel, vállalkozás engedélyezésével vagy adómegállapítással kapcsolatos vita.

Ami a magánszemélyek és/vagy vállalkozások közti vitákat („polgári ügyek”) illeti, egyes tagállamokban vannak szakosított munkaügyi bíróságok.

Ha szeretne részletesebben tájékozódni valamelyik tagállamról, válassza ki a kívánt ország zászlaját.

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a jogi nyilatkozatot.

Utolsó frissítés: 18/01/2019

Szakosított bíróságok - Belgium

Ebben a részben áttekintést talál a Belgiumban működő szakosított bíróságokról.

Szakosított bíróságok

Az egy-egy jogágra (munkajog, kereskedelmi jog) specializálódott bíróságokra vonatkozó információkat a „Rendes bíróságok” fejezetben találja.

Alkotmánybíróság

Az **Alkotmánybíróság** ellenőrzi a törvények, rendeletek és rendelkezések **Alkotmánynak való megfelelőségét**. Az Alkotmánybíróság felügyeli a **hatáskörök** szövetségi állam, közösségek és régiók közötti **megfelelő elosztását** is.

12 bíróból álló bíróság, amely ügyel arra, hogy a belga jogalkotók tiszteletben tartsák az Alkotmányt. Az Alkotmánybíróság **hatályo n kívül helyezheti és felfüggesztheti a törvényeket, rendeleteket és rendelkezéseket**. Az Alkotmánybíróság szakosított bíróságként jött létre. Különleges feladatánál fogva független a törvényhozó, a végrehajtó és az igazságszolgáltató hatalomtól is.

Az 1980-ban létrehozott Alkotmánybíróság a „Döntőbíróság” helyébe lépett Belgium fokozatos szövetségi állammá alakulásának idején. Első elnevezését az alkotmányozó hatalomtól arra tekintettel kapta, hogy eredeti feladata a különböző jogalkotók, azaz a szövetségi állam, valamint a közösségek és a régiók jogalkotói közötti döntőbíráskodás volt. Feladata ekkor arra korlátozódott, hogy a törvények, rendeletek és rendelkezések Alkotmányban, és az intézményes reformokat tartalmazó törvényekben foglalt hatáskör-felosztási szabályoknak való megfelelőségét ellenőrizte.

A 2007. május 7-én született „Alkotmánybíróság” elnevezés jobban tükrözi hatáskörét, amelyet az Alkotmány II. címének (a belga állampolgárok jogairól és szabadságáról szóló 8-32. cikkek), valamint 170. és 172. cikkeinek (adók jogszerűsége és egyenlősége) és 191. cikkének (külföldiek védelme) értelmében kiterjesztettek a törvények, rendeletek és rendelkezések ellenőrzésére.

6 bíró tartozik a francia nyelvi csoporthoz, szintén **6** a flamand nyelvi csoporthoz. A bírák egyikének elégséges német nyelvtudással kell rendelkeznie. Minden egyes nyelvi csoportban 3 bíró legalább 5 éves parlamenti képviselői tapasztalattal, 3 bíró pedig jogi területen szerzett tapasztalattal (belga egyetem jogprofesszora, a Semmítőszék vagy az Államtanács bírója, alkotmánybíró) rendelkezik.

Forrás: az [Alkotmánybíróság](#) honlapja.

Közigazgatási bíróságok

Államtanács

A törvényhozó, végrehajtó és igazságszolgáltató hatalmi ágak kereszteződésében álló tanácsadói és bírói intézményként az [Államtanács](#) a jogalkotó szándéka szerint arra hivatott, hogy minden természetes és jogi személy számára hatékony jogorvoslatot biztosítson a számukra sérelmes jogellenes közigazgatási aktusokkal szemben.

Az Államtanács legfőbb feladata tehát a **hatályos jogszabályokkal ellentétes közigazgatási aktusok** (egyedi aktusok és rendeletek) **elfüggesztése és hatályon kívül helyezése**.

Ugyanakkor az Államtanács feladata nem csupán a közigazgatási önkény elleni védelem. A törvényhozással és rendeletalkotással kapcsolatos ügyekben **tanácsadói szerepet** is betölt.

Az Államtanács egyben **semmítő bíróság** is, amelynek hatáskörébe az **alsóbb szintű közigazgatási bíróságok döntései ellen benyújtott jogorvoslatok** elbírálása tartozik.

Az Államtanács határozatok és végzések útján dönt a benyújtott keresetek tárgyában.

Az Államtanács 44 élethosszig kinevezett tagból, ezen belül 1 első elnökből, 1 elnökből, 14 tanácselnökből és 28 államtanácsosból **tevédik össze**.

A tagok az Államtanács közgyűlésében, valamint a közigazgatási jogviták ügyszaka vagy a törvényhozói ügyszak egyik tanácsának keretében üléseznek.

Forrás: [Belgium Államtanácsának internetes honlapja](#).

Kapcsolódó jogi adatbankok

Az [Államtanács](#) internetes honlapja.

Az [Alkotmánybíróság](#) internetes honlapja.

Ingyenes-e a hozzáférés az adatbankhoz?

Igen, a hozzáférés ingyenes.

Kapcsolódó linkek

Szövetségi Igazságügyi Közzolgálat

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 03/08/2017

Szakosított bíróságok - Bulgária

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.
Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [bg](#).

Ez a szakasz a bolgár igazságszolgáltatás szakosított bíróságairól szóló információkat tartalmaz.

Szakosított bíróságok

Bulgáriában nincsen munkaügyi, tengerészeti, kereskedelmi vagy másfajta szakosított bíróság. A kerületi bíróságokon működnek szakosított kereskedelmi alosztályok. A bírósági hierarchiában valamennyi bíróságon belül létezik a polgári és a büntetőjogi esküdtszékek, valamint az alosztályok és testületek közötti felosztás.

Közigazgatási bíróságok

Az új közigazgatási eljárási törvény 2006-ban történt elfogadásával a Bolgár Köztársaságban létrejött a közigazgatási bíróságok rendszere. A közigazgatási igazságszolgáltatási rendszer 28 kerületi közigazgatási bíróságból és a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságból áll.

Kerületi közigazgatási bíróságok

A közigazgatási bíróságok joghatósággal rendelkeznek valamennyi, az alábbi ügyekben benyújtott indítvány esetében:

- közigazgatási aktusok meghozatala, módosítása, visszavonása vagy érvénytelenítése;
- a közigazgatási eljárási törvény alapján született egyezségek érvénytelenítése vagy megsemmisítése;
- jogorvoslat a nem kívánatos vagy elmulasztott közigazgatási intézkedésekkel szemben;
- védelem az indokolatlan, kényszerítő jellegű végrehajtás ellen;
- kártalanítás a közigazgatási hatóságok és tisztviselők jogilag nem megfelelő aktaiból, fellépéséből vagy mulasztásából eredő károk miatt;
- kártalanítás a kényszerítő jellegű végrehajtásból eredő károk miatt;
- a közigazgatási bíróságok által hozott ítéletek érvénytelenítése, megsemmisítése vagy visszavonása;
- a közigazgatási aktusok hamis voltának megállapítása a közigazgatási eljárási törvény alapján.

Bárki jogi keresetet indíthat közigazgatási jog vagy jogi kapcsolat fennállásának megállapítására, ha ő az érdekelt fél, és nem áll rendelkezésre más jogorvoslati eljárás.

Az ügyeket azon közigazgatási bíróság vizsgálja, amelynek földrajzi joghatósága alatt a megtámadott közigazgatási aktust kibocsátó hatóság székhelye található, ha pedig az említett székhely külföldön van, akkor Szófia Város Közigazgatási Bírósága.

A nemzeti kül-, védelem- és biztonságpolitikát közvetlenül végrehajtó közigazgatási aktusok ellen nem lehet jogorvoslattal élni, kivéve, ha a törvény másként rendelkezik.

Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság

 [A Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság](#) a miniszterek tanácsa, a miniszterelnök, a miniszterelnök-helyettes, a miniszterek, a miniszterek tanácsának közvetlenül alárendelt más intézmények vezetői, a Legfelsőbb Igazságügyi Tanács, a bolgár nemzeti bank és a kerületi kormányzók által kibocsátott aktusok, valamint más, törvény által előírt aktusok elleni panaszokkal és tiltakozásokkal foglalkozik; határozatot hoz a másodlagos joganyagban rögzített jogszabályi eszközökkel kapcsolatos jogvitákban; semmitőszéki minőségében megvizsgálja a bírósági határozatokat, határozatot hoz közigazgatási ügyekben, és megvizsgálja a közigazgatási ügyekben hozott hatályos bírósági határozatok visszavonására irányuló indítványokat.

A Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság két testületből, azon belül alosztályokból áll. A testületek elnökei a Bíróság elnöke és helyettesei.

Más szakosított bíróságok

Katonai bíróságok

A katonai bíróságok története 1879. július 1-re nyúlik vissza. 1956-ban a katonai bírósági rendszert átalakították, miután Szófia, Plovdiv, Sliven, Várna és Plevén városába seregeket telepítettek. A katonai bíróságok jelenleg ugyanezen struktúrát követik.

Katonai Bíróság

[Katonai Bíróság](#)

Elsőfokú bíróságként a katonai bíróságok a sorkatonák, tábornokok, tisztek, tisztessék és más minisztériumok és hivatalok alacsonyabb beosztású személyzete, valamint a Védelmi Minisztérium, a bolgár hadsereg, a Védelmi Minisztérium alá tartozó intézmények, a Nemzetbiztonsági Hivatal és a Nemzeti Hírszerző Szolgálat polgári személyzete által feladataik végrehajtása során elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatos bűnügyeket vizsgálja. A katonai bíróságok által eldöntött ügyeket a Katonai

Fellebbviteli Bíróság mint köztes fellebbviteli fórum vizsgálja meg. A büntetőeljárás törvény meghatározza a katonai bíróságok joghatóságát. E bíróságok ugyanolyan alapszabállyal rendelkeznek, mint a kerületi bíróság.

A bolgár kereskedelmi és iparkamaránál működő választottbíróság

A bolgár kereskedelmi és iparkamaránál működő választottbíróság polgári vagyoni vitákban, a szerződésekben lévő hiányosságok megszüntetésével és a szerződéseknek a megváltozott körülményekhez való hozzáigazításával kapcsolatos vitákban határoz, függetlenül attól, hogy egyik vagy mindkét fél bolgáriai vagy külföldi tartózkodási vagy lakóhellyel rendelkezik-e.

A bolgár kereskedelmi és iparkamaránál működő választottbíróság megszilárdította helyzetét mint Bulgária legfontosabb választottbírósági intézménye, és a jogviták rendezésével foglalkozó testületként magas szintű szakmai tevékenységének köszönhetően bizalmat szerzett. A választottbíróság évente 250–300, nemzetközi és belföldi jogvitát rendez. A belföldi ügyek 82 %-a 9 hónapon belül, a nemzetközi ügyeknek pedig 66 %-a 12 hónapon belül lezárul.

Ugyanakkor a [választottbíróság](#) aktívan részt vesz a választottbíróságokra vonatkozó jogszabályok javításában. Az ingatlan javakkal, tartási követelésekkel vagy munkaviszonyból származó jogokkal, illetve az eszmei javakkal vagy családjoggal kapcsolatos jogviták nem utalhatók a választottbíróság elé.

Jogi adatbank

A bíróságok weboldalai

Minden bolgár bíróság rendelkezik weboldallal, amely tájékoztatást nyújt a bíróság felépítéséről és tevékenységéről, a folyamatban lévő vagy már lezárt ügyekről, valamint más, a nyilvánosság számára hozzáférhető hasznos információkkal szolgál.

A [Legfelsőbb Igazságügyi Tanács](#) weboldala tartalmazza a bolgár bíróságok részletes listáját, a bíróságok címét és weboldalait (csak bolgár nyelven).

A bírósági határozatokat kihirdetésük után azonnal közzéteszik az illető bíróság weboldalán, a személyes adatok védelméről szóló törvénynek és a minősített információk védelméről szóló törvénynek megfelelően.

A személyek családi vagy egészségügyi állapotáról szóló határozatokat indokolás nélkül teszik közzé.

További információkért látogasson el az alábbi honlapokra:

- [Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság](#)
- [Katonai Bíróság](#)
- A bolgár kereskedelmi és iparkamaránál működő [választottbíróság](#)
- [Nemzetközi Választottbíróság](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 17/12/2018

Szakosított bíróságok - Csehország

Szakosított bíróságok

A Cseh Köztársaságban általában nincsenek szakosított bíróságok, bár a rendes bíróságokon léteznek külön tanácsok (munkajogi ügyekben).

Egyéb szakosított bíróságok

Alkotmánybíróság

Az Alkotmánybíróság az alkotmányosság védelmét ellátó igazságügyi szerv.

Az Alkotmánybíróság teljes plenáris ülésen vagy négy, egyenként három bíróból álló tanácsban tárgyalja az ügyeket.

Nemzeti és igazságügyi jelentőségű, alapvető kérdésekkel kapcsolatban csak a teljes plénum hozhat határozatot. Ide tartozik például a Parlament által hozott valamely törvény megsemmisítése, a köztársasági elnök elleni alkotmányos felelősségre vonásra vagy hivatalból való elmozdításra irányuló eljárás, illetve egy politikai párt feloszlata.

A teljes plénumnak valamennyi bíró a tagja, akik közül tíznek jelen kell lennie a határozat meghozatalakor. Kilenc bíró többségi szavazata szükséges az alábbi ügyekkel kapcsolatos határozatokhoz: a Parlament által hozott törvény megsemmisítése, a köztársasági elnök elleni alkotmányos felelősségre vonással vagy hivatalból való elmozdításával kapcsolatos döntés, valamint olyan határozatok elfogadása, amelyek alapjául a bíróság korábbi határozatától eltérő jogi értelmezés szolgál.

Az összes többi ügyet egy három bíróból álló testület tárgyalja. Ide tartoznak például a magánszemélyek vagy a helyhatóságok alkotmányjogi panaszai, választási vagy választhatósági viták a Parlament tagjaival kapcsolatban, valamint a központi állami hatóságok és a helyi önálló testületek közötti hatásköri nézeteltérések.

Az alkotmánybíróság 15 bíróból áll. A bírakat tízéves hivatali időszakra a Köztársaság elnöke nevezi ki a Szenátus egyetértésével. Az újbóli kinevezésre vonatkozóan nincsenek korlátozások.

A bíróságot az elnök és két alelnök vezeti. Mindegyik bírót jogi asszisztensekből álló saját személyzet és egy titkár segíti.

További információk találhatóak [az Alkotmánybíróság weboldalán](#).

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 09/07/2019

Szakosított bíróságok - Dánia

Ez az oldal Dánia szakosított bíróságainak szervezetéről nyújt tájékoztatást.

Szakosított bíróságok

Tengerészeti és Kereskedelmi Bíróság (Sø- og Handelsretten)

A tengerészeti és kereskedelmi ügyeket **1862-es** megalakulása a [Tengerészeti és Kereskedelmi Bíróság](#) tárgyalja. Illetékessége teljes Dániára kiterjed.

A Tengerészeti és Kereskedelmi Bíróság hatáskörét később fokozatosan kiterjesztették. Jelenleg ez a bíróság tárgyalja a **dán védjegy törvénnyel**, a **formatervezési mintákról szóló törvénnyel**, a **forgalmazási gyakorlatokról szóló törvénnyel**, a **verseny törvénnyel**, a nemzetközi kereskedelmi feltételekkel és más kereskedelmi kérdésekkel kapcsolatos ügyeket is.

Emellett a bíróság **Csődjogi Kollégiuma** tárgyalja Koppenhágában és környékén a csőddel, a kifizetések beszüntetésével, a kényszeregyezséggel és az adósságátütemezéssel kapcsolatos ügyeket.

Ingtalan-nyilvántartási Bíróság (Tinglysningsretten)

Az [Ingtalan-nyilvántartási Bíróság](#) **2007. január 1-jén** jött létre. Illetékessége egész Dániára kiterjed.

A későbbiekben ez a bíróság veszi majd át a körzeti bíróságoktól a nyilvántartási ügyeket, és ez a bíróság foglalkozik majd **az ingatlanok tulajdonjogának bejegyzésével**, a **jelzálogjoggal** és **más terhekkel**, a **házassági vagyoni jogi egyezségekkal stb.** kapcsolatos ügyekkel.

Az Ingatlan-nyilvántartási Bíróság bírálja el a nyilvántartási ügyekkel kapcsolatos jogvitákat. E bíróság határozata ellen fellebbezni Nyugat-Dánia Felsőbíróságához lehet.

A Különleges Vád- és Felülvizsgálati Bíróság (Den Særlige Klageret)

A Különleges Vád- és Felülvizsgálati Bíróság foglalkozik a **bírák** és bíróságokon alkalmazott egyéb **jogászok fegyelmi ügyeivel**, ideértve a Ferøer-szigetek és Grönland bíróságain és a Fellebbezéseket Engedélyező Tanácsnál alkalmazottakat is. Emellett a bíróság büntetőügyekben perújításra, továbbá a büntetőügyekben védőügyvédként eljáró személyek eltiltására is jogosult.

A Különleges Vád- és Felülvizsgálati Bíróság tagja egy legfelsőbb bírósági bíró, egy felsőbírósági bíró, egy körzeti bírósági bíró, egy ügyvéd, valamint egy tudományos munkát is folytató ügyvéd.

Közigazgatási bíróságok

A dán bírósági rendszerben közigazgatási bíróságok nincsenek.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 10/09/2013

Szakosított bíróságok - Németország

 Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [de](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

Ez a szakasz a németországi szakosított bíróságok szervezetéről nyújt tájékoztatást.

Szakosított bíróságok

Munkaügyi bíróságok

A munkaügyi bíróságok elsősorban a munkavállalók és a munkáltatók közötti szerződéses jogviszonyból eredő munkaügyi jogvitákkal foglalkoznak (egyéni munkaügyi viták). Ezenkívül a kollektív szerződésben részes felek, vagyis a szakszervezetek és a munkáltatói érdekképviseleti szervek közötti vitákat (kollektív munkaügyi viták), valamint a munkáltató és az üzemi tanács közötti vitákat is elbírálják.

Első fokon a munkaügyi bíróságok (mint a Land-ok bíróságai) járnak el. Az ügyeket egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsok bírálják el; utóbbiak közül egyik a munkavállalók, másik a munkáltatók köréből kerül ki. Bizonyos határozatokat az elnök szóbeli tárgyalás és ülnökök közreműködése nélkül hoz meg.

A tartományi munkaügyi bíróságok (szintén a Land-ok bíróságai) bírálják el a munkaügyi bíróságok határozatai ellen benyújtott fellebbezéseket és panaszokat. A tanácsokat itt is egy hivatásos bíró és két ülnök alkotja; utóbbiak közül egyik a munkavállalók, másik a munkáltatók köréből kerül ki.

A legfelső szintű határozatokat szövetségi szinten a [Szövetségi Munkaügyi Bíróság](#) hozza, amelynek tanácsai egy elnökből, további két hivatásos bíróból és két ülnökből állnak; utóbbiak közül egyik a munkavállalók, másik a munkáltatók köréből kerül ki.

Közigazgatási bíróságok

A közigazgatási határozatok felülvizsgálataért a bírósági rendszer három különböző ága felelős: az általános közigazgatási bíróságok, a szociális bíróságok és a pénzügyi bíróságok. Fontos jellemzőjük, hogy a hivatalból történő eljárás elvét alkalmazzák. Eszerint a bíróságnak saját kezdeményezésére (vagyis nemcsak a felek valamelyikének kérelme alapján, és a bizonyítási indítványokhoz való kötöttség nélkül) kell megvizsgálnia az ügy tényállását. Ennek oka az, hogy az ügy eldöntésének helyességéhez közérdek fűződik.

Általános közigazgatási bíróságok

Az általános közigazgatási bíróságok rendszere háromfokú.

1. **Első fokon** járnak el a közigazgatási bíróságok (Verwaltungsgerichte).
2. **Másodfokon** járnak el az egyes szövetségi államok (Land-ok) közigazgatási fellebbviteli bíróságai (Oberverwaltungsgericht vagy Verwaltungsgerichtshof).
3. **Legmagasabb fokon** a szövetségi közigazgatási bíróság jár el ([Bundesverwaltungsgericht](#)).

A **közigazgatási bíróságok** rendszerint elsőfokú bíróságok. A közigazgatási fellebbviteli bíróságok elsősorban jogorvoslati fórumok, amelyek jogi és ténybeli szempontból bírálják felül az elsőfokú bíróságok határozatait. Nagyon kevés kivételtől eltekintve a szövetségi közigazgatási bíróság felülvizsgálati bíróság.

Az **általános közigazgatási bíróságok** feladata főszabály szerint a közigazgatási hatóságok és a magánszemélyek közötti, a közigazgatási jogszabályok és jogi aktusok helyes alkalmazásával kapcsolatos valamennyi vita elbírálása. A közigazgatási bíróságok helyett azonban a rendes bíróságok bírálják el az ügyet, ha a közigazgatási hatóság az ügyben nem az államhatalom gyakorlójaként jár el, hanem egy magánvállalkozáshoz hasonló szerepet tölt be, illetve ha a vita ilyen tevékenységből ered. Emellett kivételt jelentenek az általános közigazgatási bíróságok hatásköre alól azok a viták, amelyeket valamely törvényi rendelkezés a pénzügyi bíróságok, a szociális bíróságok vagy a rendes bíróságok hatáskörébe utal.

A közigazgatási bíráskodásban született határozatokat főszabály szerint tanács hozza. A közigazgatási bíróságok tanácsait három hivatásos bíró és két ülnök alkotja. A közigazgatási fellebbviteli bíróság tanácsa rendszerint három hivatásos bíróból áll. A szövetségi közigazgatási bíróság öt hivatásos bíróból álló tanácsban jár el. A közigazgatási bíróságokon azonban az ügyek egyesbíró elé utalhatók.

Szociális bíróságok

A **szociális bíráskodás** – a közigazgatási bíráskodáshoz hasonlóan – a feladatok megoszlása szerint háromfokú. A szociális bíróságon (Sozialgericht) mint elsőfokú bíróságon kívül minden Land-ban működik egy tartományi szociális bíróság (Landessozialgericht) mint fellebbviteli bíróság, a legfelsőbb fórumot pedig a szövetségi szociális bíróság ([☞ Bundessozialgericht](#)) alkotja, amely a felülvizsgálati kérelmeket bírálja el.

A szociális bíróságok feladata elsősorban a társadalombiztosítási (nyugdíjakkal, baleset- és egészségbiztosítással, ápolási biztosítással kapcsolatos) jogviták, továbbá munkanélküli és szociális ellátással kapcsolatos viták elbírálása. A határozatokat főszabály szerint a szociális bíráskodás keretében is tanácsok hozzák. A szociális bíróság tanácsa egy hivatásos bíróból és két ülnökből áll. A tartományi és a szövetségi szociális bíróság tanácsait három hivatásos bíró és két ülnök alkotja.

Pénzügyi bíróságok

A pénzügyi bíráskodást az elsőfokú pénzügyi bíróságok és a szövetségi pénzügyi bíróság ([☞ Bundesfinanzhof](#)) végzi, amely felülvizsgálati fórumként jár el. A pénzügyi bíróságok hatáskörébe főként a közterhekkel, adókkal és vámokkal kapcsolatos viták tartoznak. A pénzügyi bíróságok tanácsait három hivatásos bíró és két ülnök alkotja; a szövetségi pénzügyi bíróság tanácsai öt hivatásos bíróból állnak. Az ügyek a pénzügyi bíróságokon egyesbíró elé utalhatók.

Más szakosított bíróságok

Szövetségi Alkotmánybíróság (Bundesverfassungsgericht)

A [☞ Szövetségi Alkotmánybíróság](#) szövetségi szinten, alkotmányjogi ügyekben jár el. Határozatait kizárólag az alaptörvény (Grundgesetz) alapján hozza. A Szövetségi Alkotmánybíróság eljárásainak döntő többsége alkotmányjogi panasz alapján indul. Az ezeket előterjesztő állampolgárok azt sérelmezik, hogy valamely bírósági ítélet, hatósági intézkedés vagy jogszabály alapvető jogukat sérti. Az alkotmányjogi panasz főszabály szerint csak akkor elfogadható, ha az ügyben már az összes jogorvoslati lehetőséget kimerítették (ez a helyzet a legfelsőbb fokú határozatok esetében, illetve akkor, ha – kivételesen – közvetlenül jogszabály ellen emelhető alkotmányjogi panasz).

Léteznek egyéb típusú eljárások is. Ezek közé tartozik különösen a jogszabályok alkotmányosságának absztrakt és konkrét felülvizsgálata, valamint az annak ellenőrzését szolgáló eljárások, hogy az alkotmányos intézmények esetlegesen túllépik-e jogkörüket. A Szövetségi Alkotmánybíróság bizonyos határozatai jogforrássá válhatnak. Az alkotmánybíróságnak két nagytanácsa van, amelyeket nyolc-nyolc bíró alkot. A bíróság legtöbbször szóbeli tárgyalás nélkül, három bíróból álló tanácsokban vagy az egyik nagytanács útján határoz.

Tartományi alkotmánybíróságok (Landesverfassungsgerichte)/ állami törvényszékek (Staatsgerichtshöfe)

A tartományi alkotmánybíróságok vagy állami törvényszékek az egyes szövetségi államok (Land-ok) alkotmánybíróságai. Elsősorban a – létrehozásukat, igazgatásukat és hatáskörüket is szabályozó – tartományi jog (Landesrecht) szerinti alkotmányossági vitákban járnak el.

Kapcsolódó linkek

[☞ Szövetségi Munkaügyi Bíróság](#)

[☞ Szövetségi Közigazgatási Bíróság](#)

[Szövetségi Szociális Bíróság](#)

[Szövetségi Adóügyi Bíróság](#)

[Szövetségi Alkotmánybíróság](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 15/09/2016

Szakosított bíróságok - Észtország

Ez a szakasz az észt bírósági rendszer közigazgatási és szakosított bíróságairól nyújt tájékoztatást.

Szakosított bíróságok

Az észt Alkotmány szerint a különös hatáskörű szakosított bíróságok létrehozását törvény írhatja elő. Rendkívüli bíróságok alapítása tilos.

Észtországban nem hoztak létre szakosított bíróságokat.

Alkotmánybíróság

A **Legfelsőbb Bíróság** egyidejűleg tölti be a legfelsőbb szintű fellebbviteli bíróság és az alkotmányossági felülvizsgálatot végző bíróság funkcióit.

Alkotmányossági felülvizsgálatot végző bírósággént eljárva a Legfelsőbb Bíróság:

- elbírálja az általánosan alkalmazandó jogszabályok alkotmányosságának, vagy az ilyen jogszabályok meghozatalát megtagadó döntés alkotmányosságának felülvizsgálatára irányuló kérelmeket;
- elbírálja a nemzetközi szerződések alkotmányosságának felülvizsgálatára irányuló kérelmeket;
- elbírálja az Alkotmány – az Európai Unió jogával összefüggésben történő – értelmezésére irányuló kérelmeket;
- elbírálja az észt parlament, a parlament elnöksége és a köztársasági elnök határozatainak meghozatalára irányuló kérelmeket, illetve az azokkal szemben benyújtott panaszokat;
- elbírálja az annak megállapítására irányuló kérelmeket, hogy a parlament valamely tagja, a köztársasági elnök, az igazságügyi biztos vagy az Állami Számvevőszék elnöke feladatkörének ellátására hosszabb időre képtelenné vált;
- elbírálja a parlamenti képviselők mandátumának visszavonására irányuló kérelmeket;
- dönt az ahhoz való hozzájárulás megadásáról, hogy a parlament elnöke – köztársasági elnökként eljárva – rendkívüli parlamenti választásokat írjon ki vagy megtagadja valamely törvény kihirdetését;
- elbírálja a politikai pártok tevékenységének megszüntetésére irányuló kérelmeket;
- elbírálja a választási bizottságok határozataival és cselekményeivel szemben benyújtott panaszokat és kifogásokat.

Magánszemély nem nyújthat be alkotmányossági felülvizsgálatra irányuló kérelmet.

A Legfelsőbb Bíróság elérhetőségére vonatkozó adatok megtalálhatók a [Legfelsőbb Bíróság honlapján](#).

Az alkotmányossági felülvizsgálatot az [alkotmányossági felülvizsgálatra irányuló bírósági eljárásról szóló törvény](#) szabályozza.

Közigazgatási bíróságok

A közigazgatási bíróságok **elsőfokú** bírósággént közigazgatási ügyeket tárgyalnak. Észtországban csak első fokon járnak el önálló igazságügyi hatóságként.

A közigazgatási bíróságok határozatait az adott határozatok elleni fellebbezések alapján másodfokú bírósággént a körzeti bíróságok vizsgálják felül.

A közigazgatási bíróságok hatáskörére, a közigazgatási bíróság előtti keresetindításra, valamint a közigazgatási eljárás lefolytatására vonatkozó szabályokat a [kőzigazgatási bírósági eljárás törvénykönyve](#) tartalmazza.

Kőzigazgatási bíróságok

Észtországban két közigazgatási bíróság van: a tallinni közigazgatási bíróság és a tartui közigazgatási bíróság.

A közigazgatási bíróságok további bíróságokra oszlanak.

A tallinni közigazgatási bíróság két bíróságból áll:

- Tallinni bíróság
- Pärnui bíróság

A tartui közigazgatási bíróság két bíróságból áll:

- Tartui bíróság
- Jõhvi bíróság

Körzeti bíróságok

Észtországban két másodfokú bíróságként eljáró körzeti bíróság van.

- Tallinni körzeti bíróság
- Tartui körzeti bíróság

A bíróságok elérhetőségére vonatkozó adatok megtalálhatók a [bíróságok honlapján](#). Az elérhetőségi adatok **ingyenesen** hozzáférhetők.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelõsséget az e dokumentumban szereplõ vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelõs tagállam szerzõi jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 08/08/2018

Szakosított bíróságok - Írország

Ez a szakasz az Írországi szakosított bíróságok rendszerérõl nyújt tájékoztatást, utalva az általános bírósági rendszerre. A bíróságokra vonatkozó általános tudnivalókról [Az igazságszolgáltatás szervezete](#) és a [Rendes bíróságok](#) címû oldal tartalmaz részletesebb adatokat.

Szakosított bíróságok

Kis értékû követelések bírósága (Small Claims Court)

A kis értékû követelések eljárása a fogyasztói igények elbírálásának olcsó és informális módja, amelynek során egyik félnek sincs szüksége jogi képviseletre. A kis értékû követelések bírósága a kerületi bíróságon (District Court) belül mûködik. Ez az eljárás a 2 000 EUR-t meg nem haladó értékû követelések esetén vehetõ igénybe, ha a fogyasztó árut vagy szolgáltatást vásárol, tulajdona kisebb kárt szenved, vagy bérlethez kapcsolódó óvadékot kíván visszaszerezni. Nem vitatott követelés esetén nem kell megjelenni a bíróság elõtt. Ha a követelést vitatják és a vitát bíróságon kívül nem lehet rendezni, az ügyet a kerületi bíróság bírálja tárgyalja, akinek határozata ellen a körzeti bírósághoz lehet fellebbezni.

Kereskedelmi bíróság (Commercial Court)

A kereskedelmi bíróság valójában a Felsõbíróság (High Court) szakosított részlege. Egyik fõ jellemzõje, hogy az ügyeket azonnal tudja tárgyalni. Ennek érdekében saját eljárási szabályai vannak, amelyek célja az, hogy a jegyzéken szereplõ ügyek sürgõsséggel tárgyalhatók legyenek. Ezeket az eljárásokat a [Felsõbíróságok Eljárási Szabályzatának \(Rules of the Superior Courts\) 63A. rendelkezése](#) szabályozza.

A kereskedelmi bíróság azokkal az ügyekkel foglalkozik, amelyek a 63A. rendelkezés 1. cikke értelmében „kereskedelmi eljárásoknak” minõsülnek. Ezek társasági jogot, csõdjogot, szellemi tulajdon-jogot, építési ügyeket, közigazgatási jogot és

alkotmányjogot érintő jogviták lehetnek. A kereskedelmi bírósághoz a 63A. rendelkezés 1. cikkének a) pontja értelmében legalább 1 000 000 EUR összegű kérelem vagy ellenkérelem nyújtható be. Az 1. cikk b) pontja alapján megindított ügyekben, amelyekben a kereskedelmi bíróság bírójának szabad mérlegelési jogköre van, nincs értékhatár.

Kábítószerfüggők kezelésének programjával foglalkozó bíróság (Drug Treatment Court)

A kábítószerfüggők kezelésének bírósági programja a kerületi bíróságokon működik. A program a nem erőszakos bűncselekmények miatt elítélt kábítószerfüggők számára kínál lehetőséget arra, hogy kiszakadjanak a kábítószer, a bűnözés és a börtön világából. A jelölteket a programban való részvétel melletti elkötelezettségük alapján választják ki.

Egyéb döntőbíróóságok

Számos döntőbíróóság foglalkozik a jövedelemadó-ügyekben benyújtott fellebbezésekkel, társadalombiztosítási jogosultságokkal, a joggyenlőségi jogszabályok alapján fennálló követelésekkel, bevándorlási kérelmekkel, várostervezési és munkajogi ügyekkel. E döntőbíróóságokban nem bírák, hanem képzett szakemberek elnökölnek, és határozatuk ellen a körzeti vagy a felsőbbbíróósághoz lehet fellebbezni.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 11/07/2017

Szakosított bíróságok - Görögország

 Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [el](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

Ez a szakasz Görögország szakosított bíróságainak rendszeréről nyújt tájékoztatást.

Államtanács

Az Államtanács (*Συμβούλιο της Επικρατείας*), melyről a görög Alkotmány 95. cikke rendelkezik, a **legfelsőbb közigazgatási bíróság**, joghatóságát **teljes ülésben** (*Ολομέλεια*) vagy **szekciókban** (*τμήματα*) gyakorolja. A teljes ülést az elnök, legalább tíz tanácsos (*σύμβουλοι*), két helyettes tanácsos (*πάρεδροι*) és egy bírósági titkár (*γραμματέας*) alkotja.

Hat szekció működik, ezek az I., II., III., IV., V. és a VI. szekció.

Az első négy szekció (I., II., III. és IV.) az Államtanács bírósági jogköreit gyakorolja, és nyilvánosan ülésezik. Az ülésen részt vesz a szekcielnök (az Államtanács alelnöke), két **tanácsos**, két helyettes tanácsos, valamint egy **bírósági titkár** (összesen öt tag).

Két újabb tanácsossal kiegészülve mindegyik szekció ülésezhet héttagú összetételben is. Erre csak olyan ügyekben kerülhet sor, amelyeket az Államtanács elnöke héttagú szekció elé terjeszt, vagy amelyeket öttagú szekció utal a héttagú szekció elé elbírálásra.

Az V. szekció feladata rendeletek kidolgozása és a fegyelmi jogkör gyakorlása. Elnökből (az Államtanács alelnökéből), legalább egy tanácsosból, egy döntő szavazattal bíró helyettes tanácsosból, továbbá egy bírósági titkárból áll.

A VI. szekció hatáskörébe az állami bevételek beszedéséről szóló törvénykönyvvel (*Κώδικας Είσπραξης Δημόσιων Εσόδων*) összefüggő ítéletek bírósági felülvizsgálata (megsemmisítése), továbbá a közigazgatási jogvitákból származó kártérítési igények elbírálása tartozik. Összetétele az első négy szekcióéval azonos.

Az Államtanács **feladatait az Alkotmány 95. cikkének (1) bekezdése** tartalmazza, végrehajtásukról pedig törvény rendelkezik.

Az Államtanács joghatósága alá a következők tartoznak:

- a végrehajtható közigazgatási jogi aktusok megsemmisítésére irányuló keresetek a közigazgatási hatóság hatáskörrel való visszaélése vagy jogszabálysértése miatt;
- a rendes közigazgatási bíróságok által hozott jogerős ítéletek törvényes felülvizsgálati kérelmei;
- az Alkotmány vagy törvény által a hatáskörébe utalt közigazgatási jogviták érdemi elbírálása;
- a szabályozási jellegű rendeletek felülvizsgálata.

Az Államtanács megsemmisítéséről rendelkező határozatait a hatóságoknak be kell tartaniuk. Amennyiben ez nem történik meg, a mulasztásért a törvény által meghatározott minden illetékes hatóság felelősségre vonható.

Számvevőszék

A Számvevőszék (*Ελεγκτικό Συνέδριο*), melyről a görög Alkotmány 98. cikkében rendelkezik, kettős jellegű **felsőbíróság, igazságszolgáltatási és közigazgatási feladatokkal**. Közigazgatási jogkörei gyakorlása során megőrzi igazságszolgáltatási jellegét. A Számvevőszék összetétele az Államtanácséval azonos. A Számvevőszék bírósági jogköreit **teljes ülésben** (*Ολομέλεια*), **három szekcióban** (*τμήματα*), valamint **egységekben** (*κλιμάκια*) gyakorolja.

A Számvevőszék **főbb jogkörei** a következők:

- az állam, a helyi önkormányzatok vagy a közjog hatálya alá tartozó más jogi személyek által eszközölt **kiadások ellenőrzése**;
- olyan nagy értékű **szerződések felülvizsgálata**, ahol az egyik szerződő fél az állam vagy az államéval egyenértékű jogállású szerv;
- állami könyvelők és helyi önkormányzatok vagy a közjog hatálya alá tartozó más jogi személyek **könyvelésének ellenőrzése**;
- a nyugdíjjal vagy a nyugdíj jogosultsághoz szükséges szolgálati idő elismerésével kapcsolatos jogalkotási javaslatok **véleményezése**;
- az államháztartás bevételi és kiadási kimutatásáról (*απολογισμός*), valamint az államháztartási mérlegről (*ισολογισμός*) szóló jelentés **elkészítése és benyújtása** a parlamentnek;
- a nyugdíjak odaítélésével kapcsolatos **jogviták elbírálása**;
- a polgári vagy katonai tisztviselők által az államnak szándékosan vagy gondatlanul okozott károkkal összefüggő **felelősség** megállapítására irányuló ügyek **elbírálása**.

A Számvevőszék határozataira az Államtanács bírósági hatásköre nem terjed ki.

Egyéb szakosított bíróságok

Katonai bíróságok (*στρατοδικεία*), **tengerészeti bíróságok** (*ναυτοδικεία*) és a **légierő bíróságai** (*αεροδικεία*)

Ezen szervezetek **szakosított büntetőbíróságok**. A hadsereg, a tengerészet vagy a légierő állományába tartozó személyek által elkövetett valamennyi bűncselekmény elbírálása (kivételek nélkül) a katonai bíróságok hatáskörébe tartozik.

Legfelsőbb Különbíróság

A Legfelsőbb Különbíróság (*Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο*) [☞ szakosított bíróság](#), az **Alkotmánybírósághoz hasonló** abban az értelemben, hogy a hatáskörébe tartozó jogviták többsége alkotmányjogi természetű. A Legfelsőbb Különbíróságról a [☞ görög Alkotmány](#) 100. cikke rendelkezik, feladatkörébe tartozik a törvényhozási választások érvényességének elbírálása, [☞ a parlamenti képviselők](#) hivatalukból történő elmozdítása, továbbá a három görög legfelsőbb bíróság közötti hatásköri viták rendezése. A Legfelsőbb Különbíróság ítéletei jogerősek, velük szemben [☞ jogorvoslatnak](#) helye nincs.

A Legfelsőbb Különbíróság az Államtanács elnökéből, a Legfelsőbb Bíróság (*Άρειος Πάγος*) elnökéből, a Számvevőszék elnökéből, az Államtanács négy tanácsosából, valamint a Legfelsőbb Bíróság négy tanácsosából áll (akiket két évente sorshúzás alapján jelölnek ki).

A Bíróságot az **Államtanács vagy a Legfelsőbb Bíróság elnöke közül az idősebb** elnököli. Alkotmányjogi tárgyú problémák és jogviták elbírálásával vagy a törvényi rendelkezések értelmezésével kapcsolatos ügyek tárgyalásakor a Bíróság görög egyetemek jogi karáról választott két rendes egyetemi tanárral egészül ki.

Törvénytelen ítéletekkel kapcsolatos jogvitákat elbíráló különbíróság

A Törvénytelen ítéletekkel kapcsolatos jogvitákat elbíráló különbíróságról (*Ειδικό Δικαστήριο Αγωγών Κακοδικίας*) az **Alkotmány 99. cikke**, továbbá az 1977. évi 693. törvény rendelkezik, és az igazságügyi tisztviselők ellen indított ügyekben jár el. A Bíróság elnöke az Államtanács elnöke, többi tagja az Államtanács egy tanácsosa, a Legfelsőbb Bíróság egy tanácsosa, a Számvevőszék egy tanácsosa, görög egyetemek jogi karáról választott két rendes egyetemi tanár, továbbá az Ügyvédi fegyelmi főtanács tagjai közül sorshúzás alapján kijelölt két ügyvéd.

Miniszteri felelősséggel foglalkozó különbíróság

A Miniszteri felelősséggel foglalkozó különbíróságról (*Ειδικό Δικαστήριο Ευθύνης Υπουργών*) az **Alkotmány 86. cikke** rendelkezik.

Konkrét esetekben hívják össze, és **az Államtanács hat tagja**, valamint **a Legfelsőbb Bíróság hét tagja** alkotja, akiket a jogi eljárás megindítása után a **Parlament elnöke** sorshúzással választ ki. **A tárgyalások** a Parlament nyilvános üléseinek megfelelően **zajlanak**, és a fenti két felsőbbbíróság tagjai vezetik, akiket a jogi eljárás megindítására vonatkozó javaslat benyújtását megelőzően kellett kijelölni vagy beosztásukra támogatni. Az elnöki teendőket a Legfelsőbb Bíróság kiválasztott tagjai közül a magasabb beosztású látja el; több azonos beosztású tag esetén az idősebb elnököl. Ügyészként **a Legfelsőbb Bíróság mellett működő ügyészség** sorshúzással választott **egy tagja** vagy annak helyettese jár el.

E különbbíróság hatáskörébe a miniszterek vagy miniszterhelyettesek által hivataluk ellátása közben elkövetett bűncselekmények elbírálása tartozik. Az eljárás megindításának feltétele az, hogy a parlament a minisztert vagy miniszterhelyettest e bíróság elé idézze.

Az igazságügyi tisztviselők javadalmazásával kapcsolatos jogvitákkal foglalkozó különbbíróság

Az igazságügyi tisztviselők javadalmazásával kapcsolatos jogvitákkal foglalkozó különbbíróságról (*Ειδικό Δικαστήριο Μισθολογικών Διαφορών Δικαστικών Λειτουργιών*) **az Alkotmány 88. cikke** rendelkezik.

Az **Alkotmány 99. cikkének** megfelelően létrehozott különbbíróság tagjaiból áll, a tagok sorát ezen felül egy rendes egyetemi tanár és egy ügyvéd egészíti ki.

Hatáskörébe az **igazságügyi tisztviselők mindenfajta javadalmazásával**, valamint nyugdíjazásával **kapcsolatos jogviták** elbírálása tartozik, amennyiben a jogvita eldöntése szélesebb személyi kör bérét, nyugdíját vagy adójogi státuszát érintheti.

Jogi adatbázisok

1. Az [Államtanács](#) honlapja több mint 250 000 határozatot tartalmaz.

Az adatbázishoz való hozzáférés **ingyenes**.

2. A főbb **görög elsőfokú közigazgatási bíróságok** (*διοικητικά πρωτοδικεία*) honlapjai a következők:

- [Athéni Elsőfokú Közigazgatási Bíróság](#)
- [Szaloniki Elsőfokú Közigazgatási Bíróság](#)
- [Pireuszi Elsőfokú Közigazgatási Bíróság](#)
- [Patraszi Elsőfokú Közigazgatási Bíróság](#)
- [Heraklioni Elsőfokú Közigazgatási Bíróság](#)
- [Láriszai Elsőfokú Közigazgatási Bíróság](#)
- [Alexandroupoli Elsőfokú Közigazgatási Bíróság](#)
- [Szerreszi Elsőfokú Közigazgatási Bíróság](#)
- [Komotini Elsőfokú Közigazgatási Bíróság](#)
- [Kavalai Elsőfokú Közigazgatási Bíróság](#)
- [Xanthi Elsőfokú Közigazgatási Bíróság](#)
- [Ioanninai Elsőfokú Közigazgatási Bíróság](#)

Az [Athéni Elsőfokú Közigazgatási Bíróság](#) honlapján hozzáférhető szolgáltatások a következők:

- ítélezési gyakorlat keresésére vonatkozó lehetőség
- Ítélezési gyakorlatról szóló közlemények.

A következő szolgáltatások vannak jelenleg feltöltés alatt:

- tanúsítványok kibocsátása;
- ügyek nyomon követése;
- jogi iratok benyújtása.

A valamennyi bíróság honlapján elérhető szolgáltatások a következők:

- tanúsítványok kiadása iránti elektronikus kérelmek;

- ügyek nyomon követése.

A fenti honlapok többségén elérhető továbbá a bíróságok illetékességére, történetére, eljárási szabályaira, szervezeti felépítésére, hivatalban lévő bírúira stb. vonatkozó tájékoztatás is.

A hozzáférés általában ingyenes. A jogi adatbázis használata azonban a bírákra korlátozott, és külön felhasználói szoftvert és azonosító adatokat igényel.

3. A fontosabb görög közigazgatási fellebbviteli bíróságok (*διοικητικά εφετεία*) honlapjai az alábbiak:

- [Athéni Közigazgatási Fellebbviteli Bíróság](#)
- [Szaloniki Közigazgatási Fellebbviteli Bíróság](#)

Elérhető szolgáltatások:

- napi tárgyalási beosztás;
- tanúsítványok kiadása iránti elektronikus kérelmek;
- ügyek nyomon követése.

A hozzáférés általában ingyenes. A jogi adatbázis használata azonban a bírákra korlátozott, és külön felhasználói szoftvert és azonosító adatokat igényel.

Kapcsolódó linkek

[Államtanács](#)

[Számvevőszék](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 25/06/2018

Szakosított bíróságok - Spanyolország

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [es](#).

Az 1978. évi spanyol Alkotmány 117. cikkében kimondja, hogy a bíróságok szervezeti és működési alapja az egységes ítélkezés elve.

A spanyol igazságszolgáltatás szervezetében a rendes bíróságok az öt jogrendnek) polgári bíróságok, büntetőbíróságok, közigazgatási-peres bíróságok, társadalmi bíróságok és katonai bíróságok) megfelelően lehetnek jelen.

Spanyolországban különleges bíraskodási kör nincs, de említést érdemel, hogy az említett bírósági körökön belül létrehozták a szakosított bíróságokat (*Juzgados especializados*). Ilyenek például a nők elleni erőszakkal foglalkozó bíróságok (*juzgados de Violencia sobre la Mujer*), a kereskedelmi bíróságok (*Juzgados de lo mercantil*), a büntetésvégrehajtás-felügyeleti bíróságok (*Juzgados de vigilancia penitenciaria*) és a kiskorúak ügyeivel foglalkozó bíróságok (*Juzgados de vigilancia de menores*). Ezek témák szerint szakosodott rendes bíróságok.

Szakosított bíróságok

A bírói hatalomról szóló organikus törvény a következő különleges bíróságok működését írja elő:

KERESKEDELMI BÍRÓSÁGOK

A 2004. szeptember 1-je óta működő kereskedelmi bíróságok a polgári jogrendhez tartozó különleges bírói szervek.

TERÜLETI ILLETÉKESSÉG

Valamennyi tartományban működik egy vagy több kereskedelmi bíróság, a tartomány egész területére kiterjedő joghatósággal és tartományi fővárosi székhellyel.

Kereskedelmi bíróságok nemcsak a tartományi fővárosban, hanem korlátozott joghatósággal más helységeken is működhetnek, amennyiben azok lélekszáma, ipari vagy kereskedelmi központjaik és gazdasági tevékenységük ezt indokolja.

Egy Autonóm Közösségben kettő vagy több tartományra kiterjedő joghatósággal rendelkező kereskedelmi bíróságok is működhetnek.

HATÁSKÖRÖK

A **csődeljárással** kapcsolatos ügyeket a vonatkozó törvény rendelkezései szerint a kereskedelmi bíróságok tárgyalják.

A kereskedelmi bíróságok tárgyalják továbbá többek között a polgári jogrend illetékességébe tartozó következő ügyeket: **a tisztességtelen versennyel, az ipari tulajdonjoggal, a szellemi tulajdonnal és a nyilvánosság biztosításával kapcsolatos kereseteket, valamint a kereskedelmi társaságok és szövetkezetek szabályozása alapján e jogrend hatáskörébe tartozó kérdéseket.**

A kereskedelmi bíróságok hatáskörébe tartozik az illetékességükbe tartozó **külföldi ítéletek, valamint bírósági és választottbírói határozatok tárgyalása és végrehajtása**, kivéve, ha a nemzetközi szerződések és más nemzetközi jogszabályok azt más bíróság vagy felsőbbbíróság illetékességébe utalják.

JOGORVOSLATOK

A kereskedelmi bíróságok elsőfokú határozatai ellen benyújtott törvényes fellebbezési kérelmeket a tartományi törvényszékek tárgyalják, kivéve a munkajogi kérdésekre vonatkozóan az elsőfokú csődeljárási szakaszokban hozott határozatok elleni fellebbezéseket, amelyekben a bírói hatalomról szóló organikus törvény 98. cikke szerint a bíróság egy vagy több e célra szakosodott szekciójára jár el.

További jogorvoslattal a bírói hatalomról szóló organikus törvény által meghatározott esetekben lehet élni.

VÉDJEGYBÍRÓSÁGOK

Alicante kereskedelmi bíróságai, mint elsőfokú védjegy bíróságok rendelkeznek kizárólagos illetékességgel mindazoknak a peres ügyeknek tárgyalására, amelyeket a közösségi védjegyről szóló, 1993. december 20-i 40/94/EK tanácsi rendelet és a közösségi formatervezési mintáról szóló, 2001. december 12-i 6/2002/EK tanácsi rendelet alapján indítanak.

Fenti hatáskörüik gyakorlásakor az említett bíróságok illetékessége az ország teljes területére kiterjed.

A fenti bíróságok a polgári bíraskodás jogrendjébe tartoznak.

Hasonlóképpen, az Alicante-i Tartományi Törvényszék szakosodott szekciójára vagy szekcióira azok, amelyek másodfokon kizárólagossággal tárgyalják mindazokat a jogorvoslati kérelmeket, amelyeket a közösségi védjegyről szóló, 1993. december 20-i 40/94/EK tanácsi rendelet és a közösségi formatervezési mintáról szóló, 2001. december 12-i 6/2002 tanácsi rendelet alapján nyújtottak be. Fenti hatáskörüik gyakorlásakor illetékességük az ország teljes területére kiterjed, és kizárólag ebben a minőségükben a Védjegy bíróságok (*Tribunales de Marca Comunitaria*) elnevezést viselik.

BÜNTETÉSVÉGREHAJTÁS-FELÜGYELETI BÍRÓSÁGOK

A büntetés végrehajtás-felügyeleti bíróságok hatáskörébe tartozó, a szabadságvesztések és a biztonsági intézkedések végrehajtásával, a büntetés végrehajtó hatóságok fegyelmi jogkörével és a büntetés végrehajtási intézetekben fogva tartottak jogainak és kedvezményeinek védelmével, valamint a jogszabályok által előírt többi területtel kapcsolatos feladatokat az általános büntetés végrehajtási törvény fekteti le. A fenti bíróságok a büntetőbíraskodás jogrendjébe tartoznak.

TERÜLETI ILLETÉKESSÉG

A büntetőbíraskodás jogrendjének keretében általában minden tartományban egy vagy több büntetés végrehajtás-felügyeleti bíróság működik.

Madridban egy vagy több központi büntetés végrehajtás-felügyeleti bíróság működik, melynek területi illetékessége Spanyolország egész területére kiterjed.

HATÁSKÖRÖK

A büntetés végrehajtás-felügyeleti bíróságok hatáskörébe tartozó, a szabadságvesztések és a biztonsági intézkedések végrehajtásával, a büntetés végrehajtó hatóságok fegyelmi jogkörével és a büntetés végrehajtási intézetekben fogva tartottak

jogainak és kedvezményeinek védelmével, valamint a jogszabályok által előírt többi területtel kapcsolatos feladatokat az általános büntetvégrehajtási törvény fekteti le.

JOGORVOSLATOK

A tartományi büntetvégrehajtás-felügyeleti bíróságok határozatai ellen benyújtott törvényes fellebbezéseket a tartományi büntetvégrehajtás-felügyeleti törvényszékek tárgyalják.

További jogorvoslattal a bírói hatalomról szóló organikus törvény által meghatározott esetekben lehet élni.

KISKORÚAK BÍRÓSÁGAI

TERÜLETI ILLETÉKESSÉG

Valamennyi tartományban működik egy vagy több kiskorúak bírósága, a tartomány egész területére kiterjedő illetékességgel és tartományi fővárosi székhellyel.

Madridban egy központi, Spanyolország egész területére kiterjedő illetékességgel rendelkező kiskorúak bírósága működik, amely a kiskorúak büntetőjogi felelősségét szabályozó jogszabály által hatáskörébe utalt eseteket tárgyalja.

HATÁSKÖRÖK

A kiskorúak bíróságai hatáskörébe tartoznak a 14 évnél idősebb, de 18 évnél fiatalabb személyek által elkövetett bűntettek és mulasztások.

A kiskorúak bírái ellátják azokat a feladatokat, amelyeket a törvény által büntettnek vagy mulasztásnak minősített magatartásokat elkövető kiskorúakra vonatkozóan a törvény elrendel, továbbá azokat, amelyeket a kiskorúakkal kapcsolatban számára a jogszabályok előírnak.

JOGORVOSLATOK

A megyei kiskorúak bíróságainak határozatai ellen benyújtott törvényes fellebbezéseket a tartományi kiskorúak bíróságai tárgyalják.

További jogorvoslattal a bírói hatalomról szóló organikus törvény által meghatározott esetekben lehet élni.

A NŐK ELLENI ERŐSZAKKAL FOGLALKOZÓ BÍRÓSÁGOK

TERÜLETI ILLETÉKESSÉG

Valamennyi körzetben működik egy vagy több a nők elleni erőszakkal foglalkozó bíróság, a körzet egész területére kiterjedő illetékességgel és körzeti fővárosi székhellyel. Elnevezése a székhely szerinti település nevére utal.

Azokban a bírósági körzetekben, amelyekben csak egy elsőfokú vizsgálati bíróság működik, ennek illetékességébe tartozik a nők elleni erőszakkal foglalkozó bíróságok hatáskörébe tartozó ügyek lefolytatása.

A fenti bíróságok a büntetőbíráskodás jogrendjébe tartoznak.

HATÁSKÖRÖK

A nők elleni erőszakkal foglalkozó bíróságok, amikor a büntetőbíráskodás területén fejtik ki tevékenységüket, minden esetben a büntetőeljárásról szóló törvényben előírt eljárásoknak és jogorvoslatoknak megfelelően járnak el például a következőkben:

- a tárgyalást megelőző szakasz lefolytatása a büntető törvénykönyv egyes címeiben meghatározott emberölés, magzatelhajtás, testi sértés, magzatnak okozott sérülés, szabadság elleni bűncselekmények, erkölcsi integritás elleni bűncselekmények, a szexuális szabadság és sérthetlenség ellen elkövetett vagy bármely más erőszakkal vagy félelemkeltéssel elkövetett bűncselekmény esetében a büntetőjogi felelősség megállapítására, amennyiben az áldozat vagy áldozatok az elkövető felesége, vagy vele ennek megfelelő érzelmi kapcsolatban állt vagy álló nő, még ha nem is állt fenn élettársi kapcsolat, valamint a saját, a feleség vagy élettárs leszármazottai, vagy a vele együtt élő vagy apai hatalma, gyámsága, gondnoksága, pártfogása vagy gondozása alatt álló kiskorúak vagy cselekvésképtelenek, amennyiben a nemi alapú erőszak cselekménye is megvalósult;
- a tárgyalást megelőző szakasz lefolytatása a családi jogok és kötelességek elleni bűncselekményekért való büntetőjogi felelősség megállapítására, amikor az áldozat az előző bekezdésben áldozatként megjelölt személyek egyike;
- a megfelelő áldozatvédelmi utasítások kiadása az ügyeletes bíró hatáskörének sérelme nélkül.

A nők elleni erőszakkal foglalkozó bíróságok, amikor a polgári bíraskodás területén fejtik ki tevékenységüket, minden esetben a polgári perrendtartásról szóló törvényben előírt eljárásoknak és jogorvoslatoknak megfelelően járnak el például a következőkben:

- rokoni kapcsolatok, anyaság és apaság;
- házasság érvénytelenítése, különválás és válás;
- a szülő-gyermek kapcsolatból eredő ügyek;
- az örökbefogadáshoz szükséges hozzájárulásból eredő ügyek.

A polgári jogrend területén a nők elleni erőszakkal foglalkozó bíróságok kizárólagos hatáskörébe tartoznak azok az ügyek, amelyeknél az alábbi követelmények egyidejűleg teljesülnek:

- ha a polgári eljárás tárgya az előző bekezdésben szereplő témák bármelyike;
- ha a polgári eljárás valamelyik peres fele nemi alapú erőszak áldozata;
- ha a polgári eljárás valamelyik peres felének nemi alapú erőszak elkövetése, erőszakra való felbujtás és bűnsegédként történő közreműködés róható fel;
- ha a nők elleni erőszakkal foglalkozó bíró előtt nő elleni erőszak vagy mulasztás bűncselekménye miatt büntetőeljárás indul, vagy elrendelik a nemi alapú erőszak áldozatának védelmét.

Amennyiben a bíró megállapítja, hogy a tudomására hozott cselekmények nyilvánvalóan nem a nemi alapú erőszak megnyilvánulásai, a keresetet nem fogadja be és azt megküldi az illetékes bírói testületnek.

Ezekben az esetekben közvetítés (mediáció) nem alkalmazható.

JOGORVOSLATOK

A nők elleni erőszakkal foglalkozó tartományi bíróságok által hozott határozatok ellen benyújtott törvényes fellebbezéseket a tartományi törvényszékek tárgyalják.

További jogorvoslattal a bírói hatalomról szóló organikus törvény által meghatározott esetekben lehet élni.

A BÍRÓI TESTÜLETEK ÁLTALÁNOS TANÁCSA ÁLTAL LÉTREHOZOTT SZAKOSÍTOTT TESTÜLETEK

Spanyolországban nemcsak a bírói hatalomról szóló organikus törvény alapján létesülhetnek szakosított bíróságok – például a kereskedelmi bíróságok, a kiskorúak bíróságai vagy a nők elleni erőszakkal foglalkozó bíróságok –, amelyek részét képezik az öt jogrendnek, s ezért nem sértik az egységes ítélkezés elvét, hanem ilyenek a fenti törvény 98. cikke alapján a Bírói Testületek Általános Tanácsa által végzett szakosítás eredményeként is létrejöhetnek (családi bíróságok, az ingatlanok kényszereladása ügyében eljáró bíróságok vagy a végrehajtó bíróságok).

Más szakosított bíróságok

Az 1978. évi spanyol Alkotmány 117. cikkében kimondja, hogy a bíróságok szervezeti és működési alapja az egységes ítélkezés elve.

Ezt az elvet az egységes igazságszolgáltatás testesíti meg, egyetlen bírói (*jueces*) és felsőbbbírói (*magistrados*) testülettel, amelynek tagjai alkotják a rendes bíróságokat.

Ennek ellenére maga az Alkotmány több szakosított bíróság létrehozásáról rendelkezik. Ezek a testületek teljesen függetlenek és pártatlanok, és teljes egészükben a törvény hatalmának vannak alávetve.

Ezek a bíróságok a következők:

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

A spanyol Alkotmánybíróság szervezete független a rendes bírói hatalomtól, azonban az 1978. évi spanyol alkotmány 159. cikke értelmében bírósági szerepet tölt be.

Az Alkotmánybíróság az alkotmány legmagasabb szintű értelmezője, független és nemében egyedülálló, az ország egész területére kiterjedő illetékességgel.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG ÖSSZETÉTELE

Az Alkotmánybíróságot tizenkét felsőbíró alkotja, akiket a király nevez ki. Közülük négyet a Kongresszus javasol legalább háromtötös többséggel, négyet a Szenátus, ugyanolyan többséggel, kettőt a kormány és kettőt a Bírói Testületek Általános Tanácsa. Közülük választanak egy elnököt és egy elnökhelyettest.

HATÁSKÖRÖK

Az Alkotmánybíróság a jogszabályok által meghatározott ügyeket vizsgálja a jogszabályok által meghatározott formában, többek között a következőket:

- törvények, jogszabályi rendelkezések vagy törvényerejű aktusok ellen benyújtott fellebbezés vagy alkotmányellenesség megállapítása iránti kereslet;
- az alkotmány 53.2 cikkében felsorolt közjogok és szabadságok megsértése miatti alkotmányjogi panasz;
- az állam és az autonóm közösségek, illetve az Autonóm Közösségek egymás közötti alkotmányos hatásköri vitái;
- az állam alkotmányos testületei közötti viták;
- a nemzetközi szerződések alkotmányosságának kihirdetése.

További információ: az [Alkotmánybíróság](#) weboldalán olvasható.

SZÁMVEVŐSZÉK

A Számvevőszék az államháztartás és a gazdaságirányítás legfőbb ellenőrző testülete az állam és a közsféra területén.

Saját illetékességének sérelme nélkül a *Cortes Generales*en keresztül a törvényhozói hatalom alá tartozik.

A SZÁMVEVŐSZÉK ÖSSZETÉTELE

A Számvevőszéknek tizenkét tagja – számvevője – van, akik közül hatot a Kongresszus, hatot pedig a Szenátus nevez ki. A bírókhoz hasonlóan a számvevők is függetlenek és elmozdíthatatlanok és rájuk is vonatkozik az összeegyeztethetlenségek elve.

A SZÁMVEVŐSZÉK FELADATAI

A Számvevőszék feladatai a következők:

- Külső, állandó és áttekinthető ellenőrző tevékenység, amelynek célja annak megállapítása, hogy a közszeaktor gazdasági-pénzügyi tevékenysége tiszteletben tartja-e a törvényesség, a hatékonyság és a gazdaságosság elveit.
- Bíróságként feladata a közjavak, közpénzek vagy kincstárjegyek kezeléséért felelős személyek elszámoltathatóságának megítélése, célja pedig, hogy a hűtlen kezelés, a helytelen, hiányos vagy egyáltalán nem létező igazolások, vagy egyéb okok vagy magatartások által érintett közpénzek megtérüljenek.

További információ: a [Számvevőszék](#) weboldalán található.

SZOKÁSJOG ALAPJÁN MŰKÖDŐ BÍRÓSÁGOK

A szokásjog alapján működő bíróságokat az Alkotmány 125. cikke a nép igazságszolgáltatásban való részvételének egyik formájaként ismeri el.

A bírói hatalomról szóló organikus törvény 19. cikke szokásjog alapján működő bíróságként ismeri el a Vega Valencia-i Vízelosztó Törvényszékét (*Tribunal de las Aguas de la Vega Valencia*) és a murciai Jó Emberek Tanácsát (*Consejo de Hombres Buenos de Murcia*).

A VEGA VALENCIA-I VÍZELOSZTÓ TÖRVÉNYSZÉK (TRIBUNAL DE LAS AGUAS DE LA VEGA DE VALENCIA)

A Vega Valencia-i Vízelosztó Törvényszék Valencia területén illetékes.

A törvényszék nyolc tanácsosból áll, akiket a Valenciana nagy kiterjedésű területeinek (*huerta*) öntözési joggal rendelkező földtulajdonosai demokratikusan választanak. A törvényszék hatáskörébe tartozik a víz igazságos elosztása a mezőgazdasági földek tulajdonosai között, az öntözési joggal rendelkező földtulajdonosok között felmerült kérdések megoldása és az öntözési előírások megszegése esetén a szankciók kivetése.

MURCIAI JÓ EMBEREK TANÁCSA (CONSEJO DE HOMBRES BUENOS DE MURCIA)

A Jó Emberek Tanácsát 1849-ben intézményesítették az Huerta de Murcia körzet legfelsőbb igazságszolgáltatási testületeként.

A Tanács tagjai az elnök, a titkár és öt szavazattal bíró tag.

A *Consejo de Hombres Buenos de Murcia* minden csütörtökön nyilvános tárgyalást tart az önkormányzat üléstermében és még aznap, vagy legkésőbb a következő tárgyalási napon meghozza az ítéletet. A határozatokat azonnal, egyszerű többséggel hozzák, egyenlő számú szavazat esetén az elnöki szavazat dönt. A murciai *Consejo de Hombres Buenos* kizárólag pénzbírságot ró ki. E törvényszék ítéletei véglegesek, jogerősek és végrehajthatók.

További információ: az [El Consejo de Hombres Buenos](#) weboldalán olvasható.

Kapcsolódó linkek

[A BÍRÓI TESTÜLETEK ÁLTALÁNOS TANÁCSA](#)

[SPANYOLORSZÁG ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGA](#)

A SPANYOL SZÁMVEVŐSZÉK

[SZOKÁSJOG ALAPJÁN MŰKÖDŐ SPANYOL BÍRÓSÁGOK](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 12/03/2019

Szakosított bíróságok - Franciaország

Ebben a szakaszban a franciaországi alkotmánybíróságok és közigazgatási bíróságok áttekintését találja meg.

Az Alkotmánytanács

Az **V. Köztársaság** 1958. október 4-i **Alkotmánya** által létrehozott **Alkotmánytanács** (*Conseil constitutionnel*) nem áll a rendes bíróságok vagy a közigazgatási bíróságok hierarchia élén. Következésképp nem **Legfelsőbb Bíróság**.

Az Alkotmánytanács **kilenc tagból** áll, és a tagok egyharmada háromévente megújul. A tagok kinevezése **kilenc évre** szól, **tisztségük nem újítható meg**, három tagot a köztársasági elnök nevez ki, három-három tagot pedig a Parlament két kamarájának (a Szenátusnak és a Nemzetgyűlésnek) az elnöke. A **korábbi köztársasági elnökök** hivatalból életük végéig az Alkotmánytanács tagjai, ha nem töltenek be a tanács tagját jelentő megbízással összeegyeztethetetlen tisztséget, amely esetben nem vehetnek részt az Alkotmánytanács ülésein.

Az Alkotmánytanács elnökét a köztársasági elnök nevezi ki a tanács tagjai közül.

Az alkotmánytanács tagokhoz nem írnak elő **életkorra vagy hivatásra vonatkozó követelményt**. A tanács tagi tisztség azonban **összeegyeztethetetlen** a kormányban vagy a Gazdasági és Szociális Tanácsban való tagsággal, továbbá bármely, választás útján betöltött tisztséggel. A tagokra ezenkívül ugyanazok a szakmai összeférhetetlenségi szabályok vonatkoznak, mint a Nemzetgyűlés és a Szenátus képviselőire.

Az Alkotmánytanács **állandó testület**, annak ellenére, hogy az elé terjesztett ügyek beérkezésétől függően, változó gyakorisággal ülészik. Az Alkotmánytanácsnak nincsenek szekciói, kizárólag plenáris ülés keretében ülészik és hozza meg határozatait. A határozathozatalhoz el kell érnie a **határozatképességet**, ami azt jelenti, hogy **hét bírónak** jelen kell lennie. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata a döntő. A különvéleményeket nem teszik közzé. Az üléseken és a tárgyalásokon tartott viták, továbbá a szavazások **nem nyilvánosak, és azokat nem hozzák nyilvánosságra**.

Az **eljárás írásbeli és a kontradiktórius elvet követi**. Választási jogviták során azonban a felek szóbeli előterjesztéseket tehetnek. Ezen túlmenően a felek vagy képviselőik tehetnek szóbeli előterjesztéseket olyan tárgyaláson, ahol előzetes alkotmányossági kérdéseket vitatnak meg.

Az Alkotmánytanács **illetékessége** két kategóriába sorolható:

Kétféle vita tekintetében fennálló illetékesség:

Jogszabályokat érintő viták

A Tanács előzetesen – az aktuális ügyek mérlegelésétől függetlenül – hoz határozatot az **alkotmányosságról** (*contrôle de constitutionnalité préventif*). Az eljárás lefolytatása nem kötelező a rendes jogszabályok és a nemzetközi kötelezettségvállalások esetében, de kötelező az organikus törvények (*lois organiques*) és a parlament mindkét kamarájának házszabályai esetében. A kérelmek előterjesztése a parlamenti szavazást követően, de a törvények kihirdetése, illetve megerősítése előtt, valamely nemzetközi kötelezettségvállalás jóváhagyása előtt, valamint a kamarák házszabályainak hatálybalépése előtt kerül sor. Nem kötelező eljárás esetén a kérelmet előterjeszheti egy politikai közméltóság (köztársasági elnök, miniszterelnök, a Nemzetgyűlés elnöke vagy a Szenátus elnöke), illetve 60 képviselő, vagy 60 szenátor.

Az előzetes alkotmányossági kérdés (*question prioritaire de constitutionnalité*) hatálybalépésével 2010. március 1-jén vezették be a rendkívüli **alkotmányossági felülvizsgálatot**. A fenti időpontot követően a bírósági eljárás során bármely felperes vagy alperes megkérdőjelezheti a jogszabályi rendelkezések alkotmányosságát azon az alapon, hogy az összeegyeztethetetlen az Alkotmány által garantált jogokkal és szabadságjogokkal. Az ügy kizárólag akkor utalható az Alkotmánytanács elé, ha ezt az Államtanács vagy a Semmítőszék jóváhagyja, amelynek három hónapon belül kell véleményt nyilvánítania.

Az Alkotmánytanács határozatot hoz a jogalkotói törvény és a végrehajtói rendelet közötti **hatásköri viták** tárgyában; egyrészt a jogalkotási eljárás során az adott kérdéssel foglalkozó kamara (a Nemzetgyűlés vagy a Szenátus) elnöke vagy a Kormány által elé utalt ügyekkel, másrészt pedig, a jogalkotási eljárás lezárását követően, a Miniszterelnök által a jogalkotási szintről alacsonyabb szintre leszállítani kívánt intézkedésekkel foglalkozik.

Választásokkal vagy népszavazással kapcsolatos viták

Az Alkotmánytanács határozatot hoz **a köztársasági elnök választásának és a népszavazásoknak a jogszerűségéről**, és kihirdeti az eredményeket. Ezen kívül dönt a Parlament mindkét kamarája képviselői megválasztásának jogszerűségéről, valamint a megválaszthatóságra és az összeférhetetlenségre irányadó szabályokról.

Általában bármely választópolgár benyújthat választási ügyekkel kapcsolatos kérelmet az Alkotmánytanácshoz. Az Alkotmánytanács megkereséseinek száma jelentősen megnőtt a választási kiadások finanszírozását szabályozó és ellenőrző jogszabályok elfogadását követően; e kiadások tekintetében az Alkotmánytanács fellebbviteli bírósággént jár el a parlamenti választások és az elnökválasztás jelöltjei esetében.

Konzultációs hatáskör

Az Alkotmánytanács véleményt ad ki, amikor az államfő hivatalosan konzultál vele **az Alkotmány 16. cikkének** végrehajtásáról (a **válságidőszakban** alkalmazott **teljhatalom** tárgyában) és később az ennek keretében hozott határozatokról.

Ezenfelül a kormány konzultál az Alkotmánytanáccsal **a köztársaságielnök-választás és a népszavazás megszervezésére vonatkozó eljárások szövegéről**.

Valamennyi határozat formája megegyező és a következő részekből áll:

- az alkalmazandó jogszabályokra és az eljárási intézkedésekre vonatkozó hivatkozások,
- a figyelembe vett érveket kifejtő indokok, az alkalmazandó alapelvek meghatározása és a kérelemre adott válasz,
- az elfogadott határozatot ismertető, bekezdésekbe foglalt rendelkező rész.

A határozatok valamennyi kormányzati szerv, továbbá valamennyi közigazgatási és igazságügyi hatóság számára kötelezőek. **Nem** lehet ellenük **jogorvoslattal** élni. **A res iudicata hatálya** nemcsak a határozat rendelkező részére, hanem az azt szükségszerűen alátámasztó indokolásra is kiterjed. Az Alkotmánytanács azonban elfogadja a lényeges tévedés kijávitására irányuló kérelmeket.

Az előzetes döntés útján alkotmányellenesnek nyilvánított rendelkezés nem fogadható el, illetve nem alkalmazható.

Az előzetes alkotmányossági kérdés alapján alkotmányellenesnek nyilvánított rendelkezést az alkotmánytanácsi határozat közzétételével, illetve a határozatban megadott későbbi időponttól hatályát veszti. Az Alkotmánytanács megállapítja azokat a feltételeket és korlátozásokat, amelyek mellett a rendelkezés már kifejtett joghatásai megtámadhatók.

A választási vitával kapcsolatos határozatok joghatása változó, a szavazócédulák érvénytelenítésétől maguknak a választásoknak az érvénytelenítéséig terjedhetnek, és tartalmazhatják valamely jelölt megválaszthatatlanságának és/vagy valamely választott tisztviselő hivatalából való lemondatásának kimondását.

A határozatokat **kézbesítik** a feleknek és közzéteszik a **hivatalos közlönyben** (*Journal officiel de la République française*); előzetes döntés esetén a Parlament megkeresését és a kormány észrevételeit is közzéteszik.

Az Alkotmánytanács létrehozása óta hozott valamennyi határozat megtalálható az Alkotmánytanács honlapján.

Közigazgatási bíróságok

A közigazgatási bíróságok feladatai

A közigazgatási aktusokat a **közigazgatástól független** (a közigazgatási és a bírósági feladatkör szétválasztásával) és a rendes bíróságoktól különálló **közigazgatási bíróságok** vizsgálják felül (bíróságok hatáskörének szétválasztása, *dualisme judiciaire*). Közigazgatási szervek is végezhetnek felülvizsgálatot, de e szervek határozatai ekkor maguk is bírósági felülvizsgálat tárgyát képezik.

Az alacsonyabb fokú közigazgatási bíróságok (*tribunaux administratifs*) az **első fokon eljáró általános közigazgatási bíróságok**. Számos különféle **szakosított közigazgatási bíróság** létezik, például a következők:

- a **pénzügyi bíróságok** (regionális számvevői testületek (*chambres régionales des comptes*) és a Számvevőszék (*Cour des comptes*)),
- a **szociális jóléti bíróságok** (szociális jóléti felülvizsgáló megyei bizottságok és központi bizottság),
- a **fegyelmi bíróságok** (Költségvetési és Pénzügyi Fegyelmi Bíróság, a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács, szakmai fegyelmi testületek, egyetemi törvényszékek stb.).

Határozataik ellen általában a **közigazgatási fellebbviteli bíróságokhoz** (*cours administratifs d'appel*) lehet fellebbezni, amelyeknek a határozatait viszont adott jogkérdés tekintetében az **Államtanács** (*Conseil d'État*) vizsgálhatja felül. Ebben a szerepében az Államtanács – a Semmitőszékhez hasonlóan – csak azt vizsgálja felül, hogy az előtte megtámadott bírósági határozatok megfelelően alkalmazzák-e az eljárási szabályokat és a jogszabályokat, ugyanakkor bizonyos viták tekintetében (például miniszterek szabályozási intézkedései esetében) az első és végső fokon eljáró bíróság is.

A két igazságszolgáltatási rendszer közötti **hatásköri vitákat** a Semmitőszék és az Államtanács tagjaiból álló Hatásköri Bíróság (*Tribunal des conflits*) dönti el. Az Alkotmánytanács felügyeli a törvények alkotmányosságát; nem vizsgál felül közigazgatási intézkedéseket és cselekményeket.

A közigazgatási bíróságok belső szervezete

A (42) **közigazgatási bíróság** és a (8) **közigazgatási fellebbviteli bíróság osztályokba** szerveződik. E szervezeti egységek száma és szakterülete a bírósági tagjaitól és a bíróság vezetője által választott belső szervezettől függően változik. Az Államtanácsnak mindössze egy olyan szervezeti egysége van, amely igazságszolgáltatási feladatot lát el, a jogviták osztálya (*Section du contentieux*), a többi szervezeti egység – azaz a közigazgatási osztályok – az Államtanács konzultációs feladatkörét biztosítják.

A **jogvitákkal foglalkozó osztály** 10, különböző típusú jogvitára szakosodott alosztályból áll. Az általános közigazgatási jog területeire vonatkozóan ezen alosztályok közül kettő hoz együttes ítéletet (kilenc tag). Ha az ügy összetettebb vagy érzékenyebb, akkor a jogvitákkal foglalkozó osztály (ebben az esetben az alosztályok elnökei, az osztály elnöke és elnökhelyettesei; 17 tag) vagy a jogvitákkal foglalkozó közgyűlés (*Assemblée du contentieux*) (az Államtanács szekcióinak elnökei az Államtanács alelnökének elnökletével; 13 tag) tárgyalja az ügyet.

A közigazgatási bíróságok tagjainak jogállása

A közigazgatási bíróságok tagjai hagyományosan nem minősülnek „bíróknak” (*magistrats*) a francia alkotmány értelmében, ez a kifejezés ugyanis a rendes bíróságok tagjai számára van fenntartva. A közigazgatási bíróságok tagjaira a köztisztviselőkre irányadó általános szabályok vonatkoznak. A közigazgatási bíróságok tagjaira alkalmazandó jogszabályok sokáig egyáltalán nem tartalmaztak az egyéb típusú köztisztviselőkre alkalmazandó jogszabályoktól eltérő különleges szabályt. Az 1980-as években azonban a **közigazgatási bíróságok tagjainak kinevezésére vonatkozó feltételek a függetlenségük megerősödése irányában változtak**, így ma az az általános tendencia, hogy bíróként kezelik őket. Bizonyos jogszabályok így említik őket, és a szakmai előmenetelüket szabályozó valamennyi szabály *de facto* teljes függetlenséget biztosít számukra.

Míg a rendes bíróságok bírái egy és ugyanazon testület tagjai, a közigazgatási bírák két külön testülethez (*corps*) tartoznak: az egyik az Államtanács tagjainak testülete, a másik pedig az alacsonyabb fokú közigazgatási bíróságok és a közigazgatási fellebbviteli bíróságok tagjainak testülete.

Az említett két testületre irányadó szabályok régóta különböző jogszabályokban szerepeltek, de az Államtanács tagjaira, valamint az alacsonyabb fokú közigazgatási bíróságok és a közigazgatási fellebbviteli bíróságok tagjaira immár a közigazgatási bíráskodás törvénykönyvének (*Code de justice administrative*) ugyanazon rendelkezései vonatkoznak.

Az e területeken létező jogi adatbázisok

Franciaországban a jogi adatbázisok közszolgáltatás keretében hozzáférhetők az interneten. Így a [Légifrance](#) honlapon a következők találhatóak meg:

- JADE adatbázisában az Államtanács, a Hatásköri Bíróság, a közigazgatási fellebbviteli bíróságok határozatai és a közigazgatási bíróságok válogatott határozatai,
- CONSTIT adatbázisában az Alkotmánytanács határozatai.

Ingyenes-e az adatbázishoz való hozzáférés?

Igen, az adatbázishoz való hozzáférés **ingyenes**.

A tartalom rövid ismertetése

A JADE adatbázis 230 000 határozatot tartalmaz, és évente 12 000 határozat kerül bele, míg a CONSTIT adatbázis 3500 határozatot tartalmaz, és évente 150 határozat kerül bele.

Kapcsolódó linkek

[Bíróságok hatásköre és illetékessége – Franciaország](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 17/01/2017

Szakosított bíróságok - Horvátország

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.
Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [hr](#).

A szakosított bíróságok első fokon a szabálysértési bíróságok, a kereskedelmi bíróságok és a közigazgatási bíróságok, másodfokon a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Szabálysértési Bírósága, a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Kereskedelmi Bírósága és a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Közigazgatási Bírósága.

Az igazságszolgáltatás különböző területei:

Szabálysértési bíróságok – a bírósági (illetékességi területekről és székhelyekről szóló) törvény 61 szabálysértési bíróságot hozott létre. A szabálysértési bíróságok első fokon közlekedésbiztonsági, gazdasági jogi és közrendi ügyekben járnak el.

A törvény jelenleg hatályban van, azonban a 2015. július 1-jén hatályba lépő [bírósági \(illetékességi területekről és székhelyekről szóló\) törvény \(NN 128/14\) rendelkezései hatályon kívül helyezik.](#)

Kereskedelmi bíróságok – a Horvát Köztársaság területén hét kereskedelmi bíróság működik (Zágráb, Split, Fiume, Eszék, Belovár, Varasd, Zadar), amelyek ítéleznek a cégek közötti jogvitákban, cégalapítási és megszűntetési kérelmekről határoznak, vezetik a cégnyilvántartást, lefolytatják a gazdasági jogvitákban hozott külföldi bírósági és választottbírói határozatok elismerésével kapcsolatos eljárásokat, lefolytatják a fizetésképtelenségi eljárásokat, gazdasági ügyekben bizonyításvétel formájában nemzetközi jogsegélyt nyújtanak, valamint egyéb feladatokat látnak el.

Közigazgatási bíróságok – a Horvát Köztársaság területén négy közigazgatási bíróság működik: Zágrábban, Splitben, Fiumében és Eszéken. E bíróságok bírálják el a közjogi szervezetek egyedi határozataival szembeni kereseteket, a közjogi szervezetek eljárásával szembeni panaszokat, az egyedi határozat hozatalának elmulasztása miatti kereseteket, valamint a közigazgatási megállapodásokkal és azok végrehajtásával szembeni kereseteket.

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Szabálysértési Bírósága, a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Kereskedelmi Bírósága és a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Közigazgatási Bírósága – mindhárom zágrábi székhellyel – másodfokú bíróságként jár el a horvát szabálysértési, kereskedelmi és közigazgatási bíróságok határozataival szembeni fellebbezések ügyében.

A szabálysértési bíróságok

1. elsőfokú bíróságként kisebb súlyú szabálysértéseket bírálnak el, kivéve, ha törvény úgy rendelkezik, hogy a szabálysértési eljárást más szerv folytatja le,
2. a hatáskörükbe tartozó eljárások keretében nemzetközi jogsegélyt nyújtanak, valamint törvényben meghatározott egyéb feladatokat látnak el.

Szabálysértési bíróságok

A kereskedelmi bíróságok

A külön törvényekben meghatározott hatáskörön túl a kereskedelmi bíróságok:

1. eljárnak a bírósági nyilvántartásokkal kapcsolatos ügyekben, valamint kezelik e nyilvántartásokat,
2. a tengerészeti szabályzat által a kereskedelmi bíróságok hatáskörébe utalt ügyekben határoznak a hajók és jachtok nyilvántartásába történő felvételről, a hajótulajdonosi felelősség korlátozásáról, valamint a közös hajókár esetén az elszámolás végleges alapjának meghatározásával szembeni kifogásokról, kivéve, ha bizonyos ügytípusok vonatkozásában törvény eltérően rendelkezik,
3. határoznak a gazdasági társaságok alapításával, működésével és megszüntetésével kapcsolatos kérelmekről,
4. határozatot hoznak a társasági törvény szerinti nemperes eljárásokban,
5. lefolytatják a gazdasági jogvitákban hozott külföldi bírósági és választottbírói határozatok elismerésével kapcsolatos eljárásokat,
6. a hatáskörükbe tartozó eljárásokban biztosítják a bizonyítékokat,
7. a hatáskörükbe tartozó eljárásokban és a hatáskörükbe tartozó eljárásokkal kapcsolatosan biztosítási intézkedést rendelnek el,
8. határoznak a csődeljárás lefolytatása iránti kérelmekről és lefolytatják a csődeljárást,
9. gazdasági ügyekben bizonyításvégzés formájában nemzetközi jogsegélyt nyújtanak,
10. törvényben meghatározott egyéb feladatokat látnak el.

Kereskedelmi bíróságok

Megjegyzés: 2015. április 1-jei hatállyal 24 városi bíróságból és nyolc gazdasági bíróságból álló új városi és kereskedelmi bírósági rendszer jön létre. 2015. július 1-jei hatállyal 22 szabálysértési bíróságból álló új rendszer jön létre. E bíróságok a [bírói bírósági \(illetékességi területekről és székhelyekről szóló\) törvény \(NN128/14\)](#) hatálya alá tartoznak

Az itt közölt információk jelenleg naprakészek, azonban 2015. április 1-jét és 2015. július 1-jét követően módosulni fognak.

A közigazgatási bíróságok

1. elbírálják a közzogi szervezetek egyedi határozataival szemben benyújtott kereseteket,
2. elbírálják a közzogi szervezetek jogi aktsaival szembeni kereseteket,
3. elbírálják az egyedi határozatok meghozatalának elmulasztása miatti kereseteket, valamint a közzogi szervezetek törvényes határidőn belüli eljárásának elmulasztása miatt indított kereseteket,
4. elbírálják a közigazgatási megállapodásokkal és azok végrehajtásával szembeni kereseteket,
5. eljárnak a törvény által meghatározott egyéb ügyekben.

Közigazgatási bíróságok

A Legfelsőbb Szabálysértési Bíróság

1. elbírálja a szabálysértési bíróságok és a szabálysértési ügyekben első fokon eljáró államigazgatási szervek határozataival szembeni fellebbezéseket, valamint a külön törvényben meghatározott hatóságok határozataival szembeni fellebbezéseket,
2. feloldja a szabálysértési bíróságok közötti hatásköri ütközéseket,
3. külön törvényben meghatározott esetekben bűncselekménnyel kapcsolatos jogerős és kötelező erejű határozatok vonatkozásában rendkívüli jogorvoslatról dönt,
4. törvényben meghatározott egyéb feladatokat lát el.

10 000 Zágráb

Tel.: +385 1 480 75 10

Fax: +385 1 461 12 91

e-mail: predsjednik@vpsrh.pravosudje.hr

<http://sudovi.pravosudje.hr/VPSRH/>

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Kereskedelmi Bírósága

1. elbírálja az elsőfokú kereskedelmi bíróságok határozataival szembeni fellebbezéseket,
2. feloldja a kereskedelmi bíróságok közötti hatásköri ütközéseket és határoz a kereskedelmi bíróságok közötti hatáskör-átruházásról,
3. törvényben meghatározott egyéb feladatokat lát el.

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Kereskedelmi Bírósága

Berislavićeva 11

10 000 Zágráb

Tel.: +385 1 489 68 88

Fax: +385 1 487 23 29

<http://www.vtsrh.hr/>

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Közigazgatási Bírósága

1. elbírálja a közigazgatási bíróságok ítéleteivel és megtámadható határozataival szembeni fellebbezéseket,
2. határoz az általános jogi aktusok jogszerűségéről,
3. feloldja a közigazgatási bíróságok közötti hatásköri ütközéseket,
4. eljár a törvény által meghatározott egyéb esetekben.

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Közigazgatási Bírósága

Frankopanska 16

10 000 Zágráb

Tel.: +385 1 480 78 00

Fax: +385 1 480 79 28

<http://www.upravnisudrh.hr/>

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 20/07/2016

Szakosított bíróságok - Olaszország

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [it](#).

Ez a szakasz az olaszországi szakosított bíróságok szervezetéről nyújt tájékoztatást.

Szakosított bíróságok

Az **Alkotmány** 102. cikke tiltja új „rendkívüli vagy különbíróságok” felállítását. **A rendes bírósági szervezeten belül** azonban felállíthatók bizonyos tárgyú ügyekre szakosodott **részlegek** – vagyis ugyanazon bírák és a bírói karon kívüli szakértő állampolgárok részvételével működő egységek (mint például a szakosított agrárügyi tanácsok).

Bizonyos szakosított bíróságokat maga az Alkotmány 103. cikke állít fel. Ezek a közigazgatási bíróságok, az Állami Számvevőszék és a katonai bíróságok, amelyek már az Alkotmány hatálybalépése előtt létrejöttek.

A **katonai bíróságok** (*tribunali militari*), amelyek a fegyveres erők tagjai által elkövetett katonai bűncselekményekkel kapcsolatos ügyeket tárgyalják, elkülönülnek a rendes bírósági szervezetrendszerrel, igazgatásukat pedig egy önkormányzati testület, a Katonai Bíróságok Legfelsőbb Tanácsa (*Consiglio Superiore della Magistratura Militare*) látja el.

Közigazgatási bíróságok

A közigazgatási bíróságok a közhivatalok és magánszemélyek közötti, közigazgatási intézkedésekkel kapcsolatos vitás kérdésekkel foglalkoznak.

A közigazgatási bíróságok azt vizsgálják, hogy egy adott közigazgatási intézkedést megfelelően hajtottak-e végre; az adott intézkedés célszerűsége nem képezi vizsgálat tárgyát. A közigazgatási keresettel a felperes azon az alapon kéri az adott közigazgatási intézkedés bíróság általi megsemmisítését, hogy az intézkedés illetékesség hiánya (*incompetenza*), törvénysértés (*violazione di legge*) vagy hatáskörtúllépés (*eccesso di potere*) miatt hibás.

Általánosságban az különbözteti meg a rendes bíróságok hatáskörébe tartozó ügyeket a közigazgatási bíróságok hatáskörébe tartozó ügyektől, hogy milyen jellegű a vélemezett sérelem, azaz hogy a közigazgatási intézkedés valamilyen alanyi jogot (*diritto soggettivo*) sért-e, vagy csak jogos érdeket (*interesse legittimo*): a közigazgatási bíróságok a jogos érdekekkel kapcsolatos ügyeket vizsgálják, bár van néhány egyéb terület is, ahol kizárólagos hatáskörrel rendelkeznek.

A közigazgatási bíróságok önkormányzati testülete a Közigazgatási Bíróságok Elnöki Tanácsa (*Consiglio di Presidenza della Magistratura Amministrativa*).

- A **regionális közigazgatási bíróságok** (*tribunali amministrativi regionali*) elsőfokú bíróságok;
- az **Államtanács** (*Consiglio di Stato*) pedig fellebbviteli bíróság.

Az Állami Számvevőszék és az adóügyi bíróságok meghatározott témaköröket érintő közigazgatási ügyekben rendelkeznek illetékességgel.

Az **Állami Számvevőszék** (*Corte dei Conti*) a számvitel területére szakosodott bírásból és ügyészekből áll. A vizsgálatokat a bíróság mellett működő Főügyész Hivatal (*Ufficio del procuratore generale*) végzi. A közelmúltban végrehajtott reform eredményeképpen a Számvevőszék jelenleg önálló, regionális szintű részlegekkel (*sezioni regionali*) rendelkezik, amelyek a saját területükön látnak el ítélethozatali és ellenőrzési feladatokat.

A Számvevőszék önkormányzati testülete az Elnöki Tanács (*Consiglio di Presidenza*).

Az Állami Számvevőszék hatáskörébe tartozik:

- a kormány és más közjogi szervek által hozott intézkedések széles köre tekintetében a törvényekkel való összhang előzetes vizsgálata,
- a közigazgatási szervek pénzgazdálkodásának és vagyonának ellenőrzése,
- döntés többek között az államháztartással, nyugdíjakkal, a köztisztviselők felelősségével kapcsolatos ügyekben.

Az adóügyi bíróságok (*commissioni tributarie*) adózással kapcsolatos ügyekben rendelkeznek hatáskörrel.

Jogi adatbázisok

A [katonai bíróságok](#) weboldalán tájékoztatás található az eljárásokkal kapcsolatos előzményekről és adatokról. A főbb háborús bűnök pereit is közzétették itt.

A [regionális közigazgatási bíróságok és az Államtanács](#) weboldala ingyenes hozzáférést nyújt a tárgyalási naptárhoz, valamint a közhivatalok és magánszemélyek közötti, közigazgatási intézkedésekkel kapcsolatos vitás kérdésekben hozott ítéletek és végzések teljes szövegéhez.

Adatvédelmi okokból a folyamatban lévő eljárásokkal kapcsolatos keresésekre bizonyos korlátozások vonatkoznak.

Az Állami Számvevőszék weboldalán közzéteszi főbb végzéseit és ítéleteit, és ezek ingyenesen hozzáférhetők.

Az Állami Számvevőszék weboldala a Számvevőszék területi egységeinek portáljával is szolgál, és széles körű tájékoztatást kínál azok hatásköréről és működéséről.

Az adatbázisok neve és URL-elérhetősége

- [A Honvédelmi Minisztérium weboldalának katonai igazságszolgáltatási része](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 02/04/2019

Szakosított bíróságok - Ciprus

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.
Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [el](#).

A következő szakosított bíróságok működnek a Ciprusi Köztársaságban (Κυπριακή Δημοκρατία):

- családjogi bíróság (Οικογενειακά Δικαστήρια),
- munkaügyi bíróság (Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών),
- bérleti jogviták bírósága (Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων) és katonai bíróság (Στρατιωτικό Δικαστήριο).

Szakosított bíróságok

Családjogi bíróság

A családjogi bíróság kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a görög ortodox egyházhoz tartozó házastársak közötti bontóperek, gyermekelhelyezési perek, tartási és vagyoni jogi viták elbírálására.

Ha a felek valamely egyéb ciprusi vallási felekezethez, vagyis az örmény, a maronita vagy a római katolikus egyházhoz tartoznak, a fenti ügyek elbírálása a vallási felekezetek családjogi bíróságának hatáskörébe tartozik.

Három családjogi bíróság van, az első illetékessége Nicosiára és Kyreniára, a másiké Limasszolra és Paphosra, a harmadiké pedig Larnacára és Famagustára terjed ki. Létezik még a vallási felekezetek családjogi bírósága, amelynek illetékessége egész Ciprusra kiterjed, és amelynek székhelye Nicosiában található.

A családjogi bíróság hatáskörébe utalt ügyeket egyesbíró bírálja el, kivéve a bontópereket, amelyekről három bíróból álló tanács dönt.

Munkaügyi bíróság

A munkaügyi bíróság kizárólagos hatáskörébe tartozik a munkaviszony megszüntetéséből eredő valamennyi munkaügyi jogvita, például a tisztességtelen elbocsátás miatti kártérítés (kivéve, ha a követelt összeg meghaladja a kétévi bér összegét, mely esetben a körzeti bíróság rendelkezik hatáskörrel) vagy a végkielégítés megfizetése iránti, illetve a munkaszerződésből származó – például a ki nem fizetett, illetve ki nem adott munkabér, éves szabadság, tizenharmadik havi munkabér vagy prémium iránti – igények elbírálása. Hatáskörébe tartozik továbbá az anyaság védelméről szóló törvényen (Ο περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμος) alapuló polgári jogi igények elbírálása, a munkahelyi egyenlőtlen bánásmóddal és szexuális zaklatással kapcsolatos ügyek, valamint az önkéntes biztosító pénztárak (Ταμεία Πρόνοιας) és a tagjaik közötti jogviták elbírálása.

A munkaügyi bíróság egy elnökből vagy egy bíróból áll, aki a Köztársaság bírói állományának (Δικαστική Υπηρεσία της Δημοκρατίας) tagja, továbbá két ülnökből, akiket a munkáltatók és a munkavállalók egyesületeinek ajánlására neveznek ki. Az ülnökök csak tanácskozási joggal rendelkeznek.

Jelenleg három munkaügyi bíróság van az országban; székhelyük Nicosiában, Limasszolban, illetve Larnacában található.

Bérleti jogviták bírósága

A bérleti jogviták bíróságának hatáskörébe tartozik a bérlemények birtokának visszaszerzésével, a tisztességes bérleti díjak megállapításával kapcsolatos és esetleges további vagy kapcsolódó ügyek elbírálása.

Mindegyik bérleti jogvitákkal foglalkozó bíróság (amelyekből jelenleg három van) az elnökből áll, aki bíró, továbbá két ülnökből, akiket a bérlők és bérbeadók egyesületei jelölnek ki. Az ülnökök csak tanácskozási joggal rendelkeznek.

Katonai bíróság

A katonai bíróság bírálja el a hadsereg személyi állományába tartozó személyek által a katonai büntető törvénykönyvben (Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας), a nemzeti gárdáról szóló törvényben (Ο περί Εθνικής Φρουράς Νόμος), a büntető törvénykönyvben (Ποινικός Κώδικας) vagy bármely más törvényben meghatározott bűncselekményeket, függetlenül a kiszabható büntetéstől. A katonai bíróság magánszemélyekkel szemben is eljár, ha a katonai büntető törvénykönyv vagy más törvény így rendelkezik.

Ha a vádlott ezredesi vagy magasabb rendfokozattal rendelkezik, a katonai bíróság összetétele a büntetőbíróságáéval azonos.

A bíróság elnöke a Köztársaság bírói állományába tartozó bíró. A Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács (Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο) által kinevezett két katonatiszt is a bíróság tagja, ők azonban csak tanácskozási joggal rendelkeznek.

Közigazgatási bíróságok

A közigazgatási aktusok megsemmisítése iránti kérelmeket első fokon a Legfelsőbb Bíróság egyik bírója, másodfokon pedig öt bíróból álló tanács bírálja el.

Jogi adatbázisok

Még nincs hivatalos jogi adatbázis. Számos magánszolgáltató által üzemeltetett jogi adatbázis létezik, amelyek közül egyesek előfizetés alapján, mások ingyenesen vehetők igénybe.

Ezek a bírósági ítéletekről és az elsődleges jogalkotásról tartalmaznak információkat.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 25/06/2013

Szakosított bíróságok - Lettország

Ez a rész Lettország szakosított bíróságairól ad áttekintést.

Különbírók

A Lett Köztársaság Alkotmánybírósága

☞ **A Lett Köztársaság Alkotmánya** értelmében Lettország **Alkotmánybírósága** független bíróság, amely a hatáskörébe tartozó ügyekben a jogszabályok alkotmányosságát vizsgálja, és egyéb olyan ügyekben is eljár, amelyeket jogszabály a hatáskörébe utal. Az Alkotmánybíróság részben vagy egészben megsemmisítheti a jogszabályokat és egyéb jogi aktusokat.

☞ **Az Alkotmánybíróságról szóló törvény** 16. cikke alapján az Alkotmánybíróság a következőkkel kapcsolatos ügyekben jár el:

1. a jogszabályok alkotmányossága;
2. a Lettország által aláírt vagy megkötött nemzetközi megállapodások alkotmányossága (e megállapodások *Saeima* (Parlament) általi jóváhagyásáig);
3. az alacsonyabb szintű jogszabályoknak vagy azok részeinek magasabb szintű jogszabályokkal való összhangja;
4. a Parlament, a Kormány, az elnök, a házelnök vagy a miniszterelnök által kibocsátott egyéb jogi aktusok jogszabályokkal való összhangja (a közigazgatási aktusok kivételével);
5. a Kormány által felhatalmazott miniszter helyi önkormányzati döntést felfüggesztő rendeletének a jogszabályokkal való összhangja;
6. a lett nemzeti jogszabályoknak a Lettország által megkötött, a lett alkotmánynak megfelelő nemzetközi megállapodásokkal való összhangja.

Az Alkotmánybíróság hét bíróból áll, őket a Parlament többségi szavazással választja (legalább 51 szavazattal). Három bírót legalább tíz parlamenti képviselő javaslata alapján, két bírót a kormány javaslata alapján, kettőt pedig a Legfelsőbb Bíróság teljes ülésének javaslata alapján neveznek ki. A Legfelsőbb Bíróság által delegált jelölteket Lettország bírói közül kell választani.

Az Alkotmánybíróság saját maga nem kezdeményezhet eljárást; kizárólag olyan ügyekben jár el, melyben a kérelmet a jogszabályban erre feljogosított személy nyújtja be. A jelenleg hatályos szabályozás szerint az alábbiak kezdeményezhetnek eljárást az Alkotmánybíróságnál:

- Lettország elnöke;
- a *Saeima*;
- legalább húsz parlamenti képviselő;
- a Kormány;
- a Legfőbb Ügyész;
- az Állami Számvevőszék;
- a helyi önkormányzat;
- az ombudsman, ha a megtámadott aktust kibocsátó intézmény vagy hivatalos személy az ombudsman által kijelölt határidőn belül nem orvosolja a hiányosságokat;
- polgári, büntető vagy közigazgatási ügyben eljáró bíróság;
- földhivatali ügyekben eljáró bíró, ingatlan tulajdon és a hozzá kapcsolódó jogok ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése esetén;
- bármely természetes vagy jogi személy, amennyiben az Alkotmány által biztosított alapjogai sérülnek;
- a Bírói Tanács (*Tieslietu padome*), jogszabály által biztosított hatáskörében eljárva.

A törvények, kormányrendeletek és a Kormány által kibocsátott egyéb jogi aktusok alkotmányosságát, a lett nemzeti jogszabályok Lettország által kötött, az Alkotmánynak megfelelő nemzetközi megállapodásokkal való összhangját, a Lettország által aláírt vagy megkötött nemzetközi megállapodások alkotmányosságát (e megállapodások *Saeima* általi megerősítéséig), valamint a törvények vagy rendeletek teljes vagy részleges alkotmányosságát az Alkotmánybíróság teljes ülése vizsgálja. Az egyéb ügyeket háromfős bírói tanács vizsgálja, kivéve, ha az Alkotmánybíróság másként dönt.

Az Alkotmánybíróság határozata végleges, és a kihirdetés időpontjában jogerőre emelkedik. Az Alkotmánybíróság határozata, valamint az abban szereplő, megtámadott rendelkezésre vonatkozó értelmezés minden központi és helyi önkormányzati szerv (ideértve a bíróságokat is), hivatalos személy, továbbá minden természetes és jogi személy számára kötelező.

Az Alkotmánybíróság a magasabb szintű jogszabályba ütközőnek minősített rendelkezést az alkotmánybírósági határozat közzétételének időpontjával semmisíti meg, kivéve, ha az Alkotmánybíróság másként rendelkezik. Ha az Alkotmánybíróság egy Lettország által aláírt vagy megkötött nemzetközi megállapodás alkotmányellenességét megállapítja, a Kormánynak azonnali lépéseket kell tennie a megállapodás módosítása, felmondása, felfüggesztése vagy az abból való kilépés érdekében.

Jogi adatbázisok

Az adatbázis neve és internetcíme

[Alkotmánybírósági ügyek \(Keresés\)](#)

Ingyenes-e az adatbázishoz való hozzáférés?

Igen, a hozzáférés **ingyenes**.

Az adatbázis tartalmának rövid leírása

Az adatbázis a Lett Köztársaság Alkotmánybíróságának határozatait tartalmazza.

További információk

Az adatbázis keresője és a határozatok lett és angol nyelven érhetők el.

Linkek

[A Lett Köztársaság Alkotmánybírósága](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még

nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 09/08/2017

Szakosított bíróságok - Litvánia

Ez az oldal Litvánia szakosított bíróságairól nyújt tájékoztatást.

Szakosított bíróságok

A **Litván Köztársaság Alkotmánybírósága** (*Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas*) biztosítja az **Alkotmány** elsőbbségét a jogrendszeren belül. Az Alkotmánybíróság dönt az azzal kapcsolatos alkotmánybíróági kérdésekben, hogy a Parlament által elfogadott törvények és más jogi aktusok összhangban állnak-e az Alkotmánnyal, illetve a köztársaság elnöke vagy kormánya által elfogadott aktusok megfelelnek-e az Alkotmánynak és a jogszabályoknak.

Közigazgatási bíróságok

Litvániában hat közigazgatási bíróság működik:

- Litvánia Legfelsőbb Közigazgatási Bírósága (*Lietuvos Vyriausiasis administracinis teismas*),
- öt regionális közigazgatási bíróság.

A Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság

A **Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság** (*Vyriausiasis administracinis teismas*) a jogszabályban hatáskörébe utalt közigazgatási ügyekben első és egyben végső fokon eljáró bíróság. E bíróság tárgyalja a regionális közigazgatási bíróságok határozatait, döntései és végzései, valamint a körzeti bíróságok szabálysértési ügyekben hozott határozatait ellen benyújtott fellebbezéseket.

A Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság tárgyalja a jogerős közigazgatási ügyekben – ideértve a jogszabályban meghatározott körben elkövetett szabálysértési ügyeket is – benyújtott perújítási kérelmeket. A Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság egységes gyakorlatot alakított ki a jogszabályok és más jogi aktusok értelmezésére és alkalmazására.

Regionális közigazgatási bíróságok (*apygardų administraciniai teismai*)

A **regionális közigazgatási bíróságok** különös hatáskörű bíróságok. Feladatuk a hatósági és közigazgatási intézkedések, hivatali visszaélések vagy mulasztások (intézkedés elmulasztása) miatt benyújtott panaszok (petíciók) tárgyalása.

A regionális közigazgatási bíróságok a **közigazgatás** területén felmerülő jogvitákat tárgyalják, valamint a közigazgatás szabályozási aktusainak jogszerűségével, az adóügyi jogvitákkal stb. foglalkoznak.

A közigazgatási bíróságon történő keresetindítás előtt a közigazgatási szervek egyedi jogi aktusai vagy intézkedései bírósági eljárást megelőző eljárás keretében is vitathatók. Ilyen esetekben a jogvitákat a közigazgatási jogvitákkal foglalkozó önkormányzati bizottságok, a közigazgatási jogvitákkal foglalkozó körzeti bizottságok és a **közigazgatási jogvitákkal foglalkozó főbizottság** (*Vyriausioji administracinių ginčų komisija*) tárgyalja.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 18/02/2019

Szakosított bíróságok - Luxemburg

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

Ebben a fejezetben a luxemburgi szakosított bíróságokról adunk áttekintést.

Szakosított bíróságok

Szakosított bíróságok a rendes bíróságok rendszerében

Társadalombiztosítási Választottbíróvási Tanács és Legfelsőbb Társadalombiztosítási Tanács

A **társadalombiztosítási jogviszonyhoz kapcsolódó**, járulékkötelezettségre vagy jogosultságra, járulékokra, pénzbírságokra és ellátásokra vonatkozó vitás kérdésekben – kivéve a társadalombiztosítási törvénykönyv (*Code des assurances sociales*) 317., valamint 147. és 148. cikkében foglaltakkal összefüggő kérdéseket – a Társadalombiztosítási Választottbíróvási Tanács (*conseil arbitral des assurances sociales*), másodfokon pedig a Legfelsőbb Társadalombiztosítás Tanács (*conseil supérieur des assurances sociales*) dönt. A Társadalombiztosítási Választottbíróvási Tanács által hozott jogerős ítéletek, valamint a Legfelsőbb Társadalombiztosítási Tanács ítéletei ellen jogkérdésben a Semmítőszékhez lehet fordulni.

Közigazgatási bíróságok

Közigazgatási Fellebbviteli Bíróság

Ellenkező törvényi rendelkezés hiányában a Luxembourg városban székelő Közigazgatási Fellebbviteli Bírósághoz (*Cour Administrative*) fellebbezést lehet benyújtani a Közigazgatási Bíróság (*tribunal administratif*) határozatai ellen, melyben kérhető egyedi határozatok, vagy szabályozási jellegű közigazgatási intézkedéssel kapcsolatban hozott határozatok **megsemmisítése**. A Közigazgatási Fellebbviteli Bíróság ezen felül másodfokon **jogkérdésben** jár el olyan más közigazgatási bíróságok határozataival szembeni fellebbezések esetében, amelyekben azok külön törvények által számukra megállapított hatáskör alapján, határozat semmissé nyilvánítására irányuló ügyekben jártak el.

A luxemburgi bíróságok előtt eljárni jogosult valamennyi ügyvéd eljárhat a Közigazgatási Fellebbviteli Bíróság előtt is; a per-előkészítési és eljárási cselekményeket azonban csak azok az ügyvédek végezhetik (perbeli képviselő), akik „felkerültek” az ügyvédi kamarák vezetőségei (*conseils des ordres des avocats*) által évente összeállított „I. listára”.

Az államot a Közigazgatási Fellebbviteli Bíróság előtt köztisztviselő vagy ügyvéd képviseli.

Közigazgatási Bíróság

A luxemburgi székhelyű Közigazgatási Bíróság (*Tribunal Administratif*) hatáskör hiánya, hatásköri túllépés vagy hatáskörrel való visszaélés, valamint törvénysértés vagy a magánérdekek védelmét szolgáló eljárási szabályok megsértése miatt indított **közigazgatási határozatokkal** szembeni kereseteket bírálja el, ha a törvények és rendeletek értelmében semmilyen más jogorvoslati lehetőség nincs, továbbá eljár a bármely hatóság által hozott szabályozási jellegű közigazgatási aktusok ellen benyújtott keresetek tárgyában. Ezen felül hatásköre főszabály szerint a közvetlen adókkal, valamint a közvetlen és közvetett kommunális adókkal összefüggő vitás kérdésekre is kiterjed.

A Közigazgatási Bíróság határozatai ellen a Közigazgatási Fellebbviteli Bírósághoz lehet fellebbezni.

A Közigazgatási Bíróság érdemben bírálja el a közvetlen adózásért felelős hivatal igazgatójának határozataival szembeni jogorvoslati kérelmeket azokban az esetekben, amikor a vonatkozó törvények ilyen jogorvoslatot lehetővé tesznek.

Egyéb szakosított bíróságok

Alkotmánybíróság

Az Alkotmánybíróság (*Cour Constitutionnelle*) dönt a **törvények alkotmányosságáról**, a nemzetközi szerződések jóváhagyásáról szóló törvények kivételével.

Amikor egy fél rendes vagy közigazgatási bíróság előtt egy törvény alkotmányosságával kapcsolatos kérdést vet fel, az adott bíróság köteles az Alkotmánybírósághoz fordulni, kivéve ha úgy ítéli meg, hogy: a) ítéletének meghozatalához nincs szükség a felvetett kérdésről való döntésre; b) a kérdés minden alapot nélkülöz; c) az Alkotmánybíróság már határozott egy ugyanilyen tárgyú kérdésben.

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság elnökéből, a Közigazgatási Fellebbviteli Bíróság elnökéből, a Semmítőszék két bírójából, valamint a Legfelsőbb Bíróság és a Közigazgatási Fellebbviteli Bíróság együttes véleménye alapján a nagyherceg által kinevezett öt bíróból áll. Az Alkotmánybíróság egyetlen tanácsában öt alkotmánybíró ülészik.

A témára vonatkozó jogi adatbázisok

Lásd az Igazságügyi Minisztérium honlapjának [Bíróságok](#) című fejezetét.

Ingyenes-e az adatbázishoz való hozzáférés?

Igen, az adatbázishoz való hozzáférés **ingyenes**.

A tartalom rövid leírása

Lásd a [Társadalombiztosítási Választottbírósági Tanács és a Legfelsőbb Társadalombiztosítási Tanács](#) weboldalát.

Lásd a [közigazgatási bíróságok](#) weboldalát.

Lásd az [Alkotmánybíróság](#) weboldalát.

Kapcsolódó oldalak

[Igazságügyi Minisztérium](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 27/03/2015

Szakosított bíróságok - Magyarország

Ez a rész a magyarországi szakosított bíróságok szervezetéről ad tájékoztatást.

Szakosított bíróságok

Közigazgatási és munkaügyi bíróságok

Magyarország Alaptörvénye a bírósági szervezetet érintően előírja, hogy a bírósági szervezet többszintű, *az ügyek meghatározott csoportjaira külön bíróságok létesíthetők. A bírósági szervezeten belül közigazgatási és munkaügyi bíróságok működnek különbíró ságként.*

A közigazgatási és munkaügyi bíróságok 2013. január 1. napjától kezdik meg működésüket, addig a munkaügyi bíróságok, illetve a törvényszékek látják el a feladatait.

A közigazgatási és munkaügyi bíróság első fokon jár el a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata iránti, a munkaviszonyból és a munkaviszony jellegű jogviszonyból származó, valamint a törvény által hatáskörébe utalt egyéb ügyekben. Másodfokon a törvényszék, felülvizsgálati kérelem esetén a Kúria jár el.

Alkotmánybíróság

Az Alkotmánybíróság a bírósági rendszertől független és különálló szerv.

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve, székhelye: Budapest.

Az Alkotmánybíróság tizenöt tagból álló testület, tagjait az Országgyűlés az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával tizenkét évre választja. Az Országgyűlés az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával az Alkotmánybíróság tagjai közül elnököt választ, az elnök megbízatása az alkotmánybírói hivatali ideje lejártáig tart. Az Alkotmánybíróság tagjai nem lehetnek tagjai pártoknak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet. Az Alkotmánybíróság hatáskörének, szervezetének, működésének részletes szabályait sarkalatos törvény határozza meg.

1. az Alaptörvénnyel való összhang szempontjából megvizsgálja az elfogadott, de ki nem hirdetett törvényeket;
2. bírói kezdeményezésre felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;
3. alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;
4. alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját;
5. a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede vagy az alapvető jogok biztosa kezdeményezésére felülvizsgálja a jogszabályoknak az Alaptörvénnyel való összhangját;
6. vizsgálja a jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközését;
7. az Alaptörvényben, illetve sarkalatos törvényben meghatározott további feladat- és hatásköröket gyakorol.

a (b), (c) és (e) pontban foglalt hatáskörében megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést;
d) pontban foglalt hatáskörében megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést
az (f) pontban foglalt hatáskörében megsemmisítheti a nemzetközi szerződésbe ütköző jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést;
illetve sarkalatos törvényben meghatározott jogkövetkezményt állapít meg.

Jogi adatbázis

További információk a [Magyar Köztársaság Alkotmánybírósága](#) honlapján található.

Kapcsolódó linkek

[A Magyar Köztársaság Alkotmánybíróságának hivatalos honlapja](#)

[A magyar bíróságok hivatalos honlapja](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 06/04/2017

Szakosított bíróságok - Málta

 Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [mt](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

Ez a fejezet a máltai szakosított bíróságok szervezetéről nyújt információt.

Szakosított bíróságok

The Constitutional Court (alkotmánybíróság)	Másodfok Fellebbviteli fórum	Ez a bíróság a feltételezett emberi jogi jogsértésekkel, az Alkotmány értelmezésével és a jogszabályok érvénytelenségével kapcsolatos ügyekben benyújtott fellebbezések et tárgyalja. Elsődleges hatáskörébe körébe tartozik továbbá a Képviselőház tagjaival kapcsolatos kérdések tárgyalása és a képviselőházi tagok választásával kapcsolatban elé utalt ügyekben való határozathozatal.	A főbíró elnökletével és két további bíró részvételével jár el.
The First Hall of the Civil Court (a polgári bíróság első kollégiuma)	Első fok	A polgári bíróság első kollégiuma az alkotmány, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény által védett emberi jogok és alapvető szabadságjogok feltételezett megsértésével kapcsolatos ügyekkel is foglalkozik.	Egyesbíró elnökletével jár el.
Industrial Tribunal (munkaügyi törvényszék)	Első fok	Ez a törvényszék bírálja el a tisztességtelen elbocsátással, valamint a megkülönböztető vagy más módon jogellenes munkahelyi bánásmóddal kapcsolatos ügyeket.	Elnök vezetésével jár el.
	Első fok	A bérletszabályozási tanács a bérleti feltételek megváltoztatásával kapcsolatos ügyeket tárgyalja, ideértve a bérleti díj emelését és a	Egy törvényszéki bíró elnökletével jár el.

Rent Regulation Board (bérletszabályozási tanács)		bérllet felmondását is. Az ügyeknek 1995. június 1. előtt kötött bérlleti megállapodásokhoz kell kapcsolódnuk.	
Land Arbitration Board (földügyi döntőbíró)	Első fok	A földügyi döntőbíró a kisajátított földek besorolásával, a kisajátítás közérdekű céljával és a tulajdonost megillető kártalanítás összegével kapcsolatos ügyeket tárgyalja.	Egy törvényszéki bíró elnökletével jár el.
Rural Lease Control Board (földbérlet-szabályozási tanács)	Első fok	Ez a tanács a földbérleti ügyekkel és az ilyen bérleti szerződések felmondása kapcsán a tulajdonosok által támasztott követelésekkel foglalkozik.	Egy törvényszéki bíró elnökletével jár el.
Administrative Review Tribunal (közigazgatási felülvizsgálati törvényszék)	Első fok	E törvényszék hatáskörébe tartozik a közigazgatási aktusok felülvizsgálata.	Egyesbíró vagy egy törvényszéki bíró elnökletével jár el.
Partition of Inheritances Tribunal (hagyatékfelosztási törvényszék)	Első fok	Ez a törvényszék jár el és dönt az elhunyt személy hagyatékának az örökösök közötti felosztásával kapcsolatos ügyekben.	Egy döntőbíró elnökletével jár el.
The Competition and Consumer Appeals Tribunal (versenyjogi és fogyasztóvédelmi fellebbviteli törvényszék)	Fellebbviteli fórum	Ez a törvényszék a versenyjogi főigazgató és a fogyasztóvédelmi főigazgató határozatait, utasításait és intézkedéseit elleni fellebbezéseket tárgyalja és bírálja el. A törvényszék határozatait főszabály szerint jogerősök, ellenük csak kivételes esetekben lehet fellebbezni. Azonban az ilyen fellebbezések lehetősége is a jogkérdések körére korlátozódik.	Egy bíró elnökletével és két tag részvételével jár el.
Court of Revision of Notarial Acts (közjegyzői aktusok felülvizsgálati bírósága)	Első fok	E szakosított bíróság felügyeletet gyakorol valamennyi közjegyző, a közjegyzői levéltár és az állami nyilvántartás felett. Látogatást tehet és ellenőrzést végezhet a közjegyzői levéltárban, az állami nyilvántartásban és a közjegyzői irodákban, és fegyelmi szankciókat is kiszabhat. Elrendelheti továbbá az állami nyilvántartásban szereplő téves információk helyesbítését.	„Visitors” (látogatók) néven ismert tagok alkotják.

Közigazgatási bíróságok

A **bíróági felülvizsgálat** az az eljárás, amelynek során a kormányzati szervek, hatóságok vagy hivatalok határozatait a bíróság felülvizsgálhatja, végső soron pedig hatályon kívül helyezheti, ha azokat jogellenesnek találja.

Keresetet bárki indíthat, aki az őt érintő közigazgatási határozatot vagy cselekményt sérelmezi. Ezt a hatáskört a máltai jogszabályok gyűjteménye 12. fejezetének 469A. cikke biztosítja a bíróságok számára. Mindazonáltal a hatalmi ágak elválasztásának – általában minden demokratikus ország által követett – alapelve értelmében a bírósági felülvizsgálat lehetősége e jogszabályi felhatalmazás hiányában is a **bíróságok elválaszthatatlan hatáskörének** tekinthető.

Ezek a kérdések a rendes bíróságok – nevezetesen a polgári bíróság első kollégiuma – hatáskörébe tartoznak, fellebbezést pedig a fellebbviteli bírósághoz lehet benyújtani.

A közigazgatási bíraskodásról szóló, 2009. január 1-jén hatályba lépett törvény rendelkezett a **közigazgatási felülvizsgálati törvényszék** felállításáról. Ez a független és pártatlan törvényszék vizsgálja felül a sérelmet szenvedett felek által elé terjesztett közigazgatási aktusokat, valamint elbírálja az elé utalt jogvitákat. Elnöke olyan személy lehet, aki bírói vagy törvényszéki bírói tisztséget töltött be Máltán. A törvényszék határozata ellen a fellebbviteli bírósághoz lehet fellebbezni.

Más szakosított bíróságok

Helyi törvényszékek

A helyi törvényszékek a máltai bírósági rendszer szerves részét képezik. A **bíróságok kiterjesztésének** tekinthetők, és olyan büntetendő cselekményekkel foglalkoznak, amelyek – bár csekély súlyúak – jelentősen zavarhatják a polgárokat. A helyi törvényszékeken egy igazságügyi biztos elnököl, akit ugyanúgy neveznek ki és mentenek fel, mint bármely más törvényszéki bírót. Ez garantálja, hogy meghatározott esetekben – a tisztességes tárgyalás alapelveinek tiszteletben tartása mellett – minden állampolgár hangot adhasson sérelmének. Kilenc helyi törvényszék működik, amelyek több helyi tanácsot fognak össze.

Jogi adatbázisok

„Az igazságszolgáltatás szervezete a tagállamokban – Málta” című oldalon elérhető részletes tájékoztatás mellett megtalálhatja az érintett adatbázisokra mutató [linkeket](#) is.

Kapcsolódó linkek

- [Igazságügyi, Kulturális és Helyi Önkormányzati Minisztérium](#)
- [Bírósági szolgáltatások](#)
- [Bírósági szolgáltatások – ítéletek online](#)
- [Bírósági szolgáltatások – bírósági eljárás](#)
- [Bírósági szolgáltatások – teremhasználat](#)
- [Bírósági szolgáltatások – statisztikák](#)
- [Bírósági szolgáltatások – bírósági árverés útján történő értékesítés](#)
- [Bírósági szolgáltatások – nyomtatványok polgári ügyekhez \(máltai nyelven\)](#)
- [Jogi szolgáltatások \(máltai jogszabályok\)](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 13/05/2015

Szakosított bíróságok - Hollandia

Ez a szakasz a hollandiai szakosított bíróságok szervezetéről tájékoztatja Önt.

Közigazgatási bíróságok

Hollandiában a közigazgatási bíróságok a következők:

- **kerületi bíróság** (Rechtbank): valamennyi közigazgatási ügyben eljáró elsőfokú bíróság
- **fellebbviteli bíróság** (Gerechthof): adóügyekben eljáró fellebbviteli bíróság
- **Legfelsőbb Bíróság** (Hoge Raad): adóügyekben eljáró legfelsőbb bíróság
- **Központi Fellebbviteli Bíróság** (Centrale Raad van Beroep): szociális biztonsági ügyekben eljáró fellebbviteli (és legutolsó fokú) bíróság
- **Kereskedelmi és Ipari Fellebbviteli Bíróság** (College van Beroep voor het bedrijfsleven): társadalmi-gazdasági tárgyú közigazgatási jogi ügyekben eljáró fellebbviteli (és legutolsó fokú) bíróság

- az **Államtanács államigazgatási jogi részlege** (Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State): más fellebbviteli bíróságok által el nem bírált közigazgatási ügyekben eljáró fellebbviteli (és legutolsó fokú) bíróság.

Jogi adatbázisok

Információk a [hollandiai igazságszolgáltatási rendszernek](#) szentelt weboldalon található.

Kapcsolódó linkek

[A holland bírói kar és Hollandia Legfelsőbb Bírósága](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 11/01/2017

Szakosított bíróságok - Ausztria

A következő szakasz a polgári és büntetőügyekben eljáró ausztriai szakosított bíróságokról nyújt tájékoztatást.

Szakosított bíróságok

Az egyes bíróságok alapvetően minden ügytípussal foglalkoznak.

A legnagyobb ausztriai városokban szakosított bíróságok is működnek:

- öt Bécsben – polgári jogi, büntető-, kereskedelmi (két bíróság), munkaügyi és szociális ügyekben,
- kettő pedig Grazban – büntetőügyekben és egyéb jogi ügyekben.

A **munkaügyi jogviták** alapvetően azokat a munkaviszonnyal kapcsolatos jogvitákat jelentik, amelyeket a munkaügyi és szociális bíróságokról szóló törvény (Arbeits- und Sozialgerichtsgesetz — ASGG) 50. §-a határoz meg; ezekre a polgári ügyekéhez hasonló, de néhány speciális szabállyal kiegészített saját eljárásrend vonatkozik.

Munkaügyi jogvitákban első fokon a tartományi bíróságok (Landesgerichte) járnak el (Bécsben a munkaügyi és szociális bíróság – Arbeits- und Sozialgericht), másodfokon a tartományi felsőbbbíróságok (Oberlandsgerichte), harmadfokon pedig a Legfelsőbb Bíróság (Oberster Gerichtshof). A döntéseket bírói tanácsok (Senat) hozzák, amelyeket valamennyi eljárási szinten egy vagy több hivatásos bírósági elnök (Berufsrichter), és a munkáltatói, illetve a munkavállalói oldalról egy-egy ülnök (Laienrichter) alkot.

A munkaügyi bíróságok határozatai elleni jogorvoslati eljárás a polgári eljárásnak felel meg, azonban kevesebb jogorvoslati korlátozással. Így például munkaügyi jogvitákban a Legfelsőbb Bírósághoz értékhatártól függetlenül minden esetben felülvizsgálati kérelem (Revision) nyújtható be, ha alapvető jelentőségű jogkérdésről van szó.

A **kereskedelmi jogvitákat** alapvetően a bíróságok hatásköréről szóló törvény (Jurisdiktionsnorm) 51. §-a szerinti azon polgári jogi jogviták alkotják, amelyekben valamelyik fél vállalkozó; ezeket – néhány különös szabály alkalmazása mellett – polgári eljárásban tárgyalják. A bírói tanácsok által elbírált kereskedelmi ügyekben első- és másodfokon egy, a kereskedelmi oldalról delegált ülnök is részt vesz (a Legfelsőbb Bíróság előtt azonban nem).

A **peren kívüli eljárások** (Verfahren außer Streitsachen) során a bíróságok olyan magánjogi ügyekben döntenek, amelyeket különös jellegük alapján utalnak e bíróságok elé (leginkább egyezségek, szülői felügyeleti kérdések és más olyan ügyek, amelyekben rendszerint nem két ellenérdekű fél áll egymással szemben).

Peren kívüli eljárásokban az ügyek többségében első fokon a körzeti bíróságok, másodfokon a tartományi bíróságok, harmadfokon pedig a Legfelsőbb Bíróság dönt. Az ügyekben első fokon egyesbíró vagy bírósági titkár (Rechtspfleger, speciális képesítésű bírósági alkalmazott), másod- és harmadfokon pedig három vagy öt hivatásos bíróból álló tanács dönt.

A peren kívüli eljárásban alkalmazott jogorvoslati eljárás típusa is hasonlít a polgári eljárásban alkalmazotthoz. Ezen eljárások különös jellege alapján azonban kevesebb a jogorvoslati korlátozás. Ezenkívül másodfokon szűk körben – az elsőfokú kérelmek és indítványok keretein túlmenően – még új indítványok is tehetők.

Az ilyen eljárásban elbírált ügyek sokfélesége miatt gyakran eltérő különös szabályok vonatkoznak a különböző tárgykörökre.

Közigazgatási bíróságok

Ausztriában közigazgatási ügyekben 2014. január 1. óta nincs jogorvoslati lehetőség a közigazgatási hatóságok határozatai ellen. Határozataik ellen a szövetségi vagy a tartományi közigazgatási bírósághoz benyújtott panasz (Beschwerde) formájában kérhető jogorvoslat. A közigazgatási bíróságok érdemben bírálják el az ügyet; határozataik ellen bizonyos feltételek mellett a Közigazgatási Törvényszékhez felülvizsgálati kérelem nyújtható be.

Más szakosított bíróságok

Különleges jogállás

Ausztria bírósági rendszerében különleges jogállással rendelkeznek a „közjogi bíróságok” (Gerichtshöfe des öffentlichen Rechts) – azaz az Alkotmánybíróság és a Közigazgatási Törvényszék. Noha ezek – a 2014. január 1-jével felállított közigazgatási bíróságokhoz hasonlóan – független bíróságok, nem tagozódnak be az igazságszolgáltatás rendszerébe. Az Alkotmánybíróság és a Közigazgatási Törvényszék szervezetiileg önálló. Mindkettő székhelye Bécs, illetékességi területük pedig az egész ország területére kiterjed.

Feladatukat tekintve is elkülönülnek a rendes bíróságoktól. Nem polgári és büntetőügyekben járnak el (még fellebbviteli fórumként sem), hanem a közjog terén rendelkeznek speciális feladatokkal. 2015. január 1. óta azonban egy rendes bíróság által elbírált jogvita felei – bizonyos feltételekkel – a Közigazgatási Törvényszéknél kérelmezhetik egy törvény vagy rendelet megsemmisítését.

Az Alkotmánybíróság (Verfassungsgerichtshof)

Az Alkotmánybíróság (Verfassungsgerichtshof) elsődleges feladata, hogy ellenőrizze az alkotmány és az alapvető jogok tiszteletben tartását. Különösen a következő törvények, rendeletek és határozatok alkotmányosságát vizsgálja:

- szövetségi és tartományi törvények,
- a közigazgatási hatóságok által kibocsátott rendeletek (Verordnungen),
- a közigazgatási hatóságok által hozott jogerős határozatok (Bescheide).

Az Alkotmánybíróság az említett jogszabályokat szükség esetén meg is semmisítheti.

Más bíróságoktól eltérően az Alkotmánybíróság bírái nem hivatásos bírakként (Berufsrichter), hanem tiszteletbeli bírakként (Honoratiorenrichter) töltik be tisztségüket. E bíróság tagjai csak olyan kiemelkedő személyiségek lehetnek, akik valamilyen más beosztásban már sikeres jogi pályafutást tudhatnak maguk mögött. Az Alkotmánybíróság legtöbb bírása mellékállásban gyakorolja bírói tisztségét, és folytatja előző hivatását (pl. bíróként vagy egyetemi tanárként; köztisztviselők azonban nem lehetnek, esetükben a közszolgálati jogviszonyt fel kell függeszteni). Az Alkotmánybíróság rendszerint évente mindössze négy ülészsakot tart.

A Közigazgatási Törvényszék (Verwaltungsgerichtshof)

A Közigazgatási Törvényszék (Verwaltungsgerichtshof) feladata **az egész közigazgatás törvényességi felügyelete**, kivéve a rendeleteket (Verordnungen), amelyeket csak az Alkotmánybíróság jogosult vizsgálni, illetve megsemmisíteni. A Közigazgatási Törvényszék mindenekelőtt a közigazgatási bíróságok jogsértő határozatai ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmek tárgyában dönt.

Jogi adatbázisok

Az [osztrák igazságügyi portál](#) általános tájékoztatást nyújt az osztrák jogrendszeréről.

Ingyenes-e a jogi adatbázishoz való hozzáférés?

Igen.

Kapcsolódó linkek

[Bíróságok hatásköre és illetékessége – Ausztria](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 25/04/2017

Ez a rész a lengyelországi szakosított bíróságok szervezetéről ad tájékoztatást.

Szakosított bíróságok

Lengyelországban különböző szakosított bíróságok találhatóak.

Legfelsőbb Bíróság (Sąd Najwyższy)

A legfőbb igazságszolgáltatási szerv a Legfelsőbb Bíróság (*Sąd Najwyższy*). Az egyéb bíróságok határozatainak felülvizsgálata útján biztosítja a jogszabály-értelmezés és a jogalkalmazás egységességét.

A Legfelsőbb Bíróság nem rendes bíróság. Elbírálja a semmisségi kérelmeket és a bírósági határozatok ellen benyújtott egyéb jogorvoslatokat, és a kétséget ébresztő, illetve a bíróságok ítélkezési gyakorlatában eltérő jogalkalmazáshoz vezető jogi rendelkezések megvilágítására irányuló határozatokat hoz. Emellett az egyes különleges ügyek kapcsán elé terjesztett jogi kérdéseket eldöntő határozatokat is hoz.

A lengyel Legfelsőbb Bíróság (*Sąd Najwyższy*) határozatait, indokolásukkal együtt a [lengyel Legfelsőbb Bíróság](#) angolul is olvasható internetes oldalán teszi közzé.

Alkotmánybíróság (Trybunał Konstytucyjny)

A lengyel jogrendszerben az Alkotmánybíróság (*Trybunał Konstytucyjny*) nem tartozik a rendes bíróságok közé.

Az Alkotmánybíróság az alábbi kérdésekben hoz döntést:

- a nemzeti jogszabályok és a nemzetközi szerződések alkotmányossága
- a nemzeti jogszabályok azon nemzetközi szerződéseknek való megfelelése, amelyeket ratifikálásuk előtt a parlamentnek jóvá kell hagynia
- a központi állami szervek által alkotott jogi rendelkezések, a ratifikált nemzetközi szerződések és a nemzeti törvények alkotmánynak való megfelelése
- a politikai pártok céljainak és tevékenységének alkotmányossága
- alkotmányossági panaszok.

Az Alkotmánybíróság határozatait, valamint azok indokolása angolul is olvasható a [Lengyelország Alkotmánybíróságának](#) internetes oldalán.

Állambíróság (Trybunał Stanu)

Az Állambíróság (*Trybunał Stanu*) a legmagasabb állami funkciókat betöltő (vagy a múltban betöltött) személyek ellen az alkotmány vagy más jogszabály megsértése miatt indított ügyekben ítélkezik.

Részletesebb információkat a [lengyel Állambíróság](#) internetes oldalán találhat.

Közigazgatási bíróságok

A közigazgatási bíróságok közé a **Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság** (*Naczelny Sąd Administracyjny*) és a **regionális közigazgatási bíróságok – vajdaságonként** vagy régióként egy bíróság (*wojewódzkie sądy administracyjne*) – tartoznak.

A Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság

- elbírálja a helyi önkormányzati szervek határozatainak, illetve a regionális közigazgatási hatóságok (*terenowe organy administracji publicznej*) által meghozott jogi rendelkezéseknek a törvényességét,
- elbírálja a közigazgatási határozatok ellen benyújtott panaszokat, a panasz alapján indult közigazgatási eljárásban meghozott határozatokat (vagy lezárja az eljárást) és azon határozatokat, amelyek ellen az ügy érdeme alapján lehet fellebbezést benyújtani,
- elbírálja az önkormányzati hatóságok vagy azok társaságai által meghozott egyes határozatokat,
- megválaszolja a helyi önkormányzatok fellebbezési szervei által hozzá intézett jogi kérdéseket.

A **Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság** 2007. október 1-je óta valamennyi határozatát indokolással együtt közzéteszi. A korábbi határozatok adatbázisba való bevitele még folyamatban van. A bíróság internetes oldala kizárólag lengyelül olvasható.

A **Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság** (*Naczelny Sąd Administracyjny*) határozatait, indokolásukkal együtt, internetes oldalán teszi közzé.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 10/12/2012

Szakosított bíróságok - Portugália

Ez az oldal a portugáliai szakosított bíróságok szervezetéről nyújt tájékoztatást.

Elsőfokú bíróságok (Tribunais judiciais de 1.ª instância)

Ezek a bíróságok polgári- és büntetőügyekben eljáró rendes bíróságok, amelyek minden olyan ügyben eljárnak, amelyek nem tartoznak más bíróságok hatáskörébe. Főszabály szerint általános hatáskörű bíróságok.

Működhetnek szakosított hatáskörű bíróságok (amelyek az alkalmazandó típusú eljárásnak megfelelő, meghatározott ügyekkel foglalkoznak), és különleges hatáskörű bíróságok, amelyek meghatározott ügyekben járnak el (függetlenül az alkalmazandó eljárás típusától).

A szakosított hatáskörrel rendelkező bíróságok:

Nyomozási bíróságok (Tribunais de Instrução Criminal)

A nyomozási bíróságok nyomozást végeznek, valamint határoznak arról, hogy folytatni kell-e az ügyet, valamint ellátják a nyomozáshoz kapcsolódó bírósági feladatokat.

Családjogi és fiataikorúak ügyeivel foglalkozó bíróságok (Tribunais de Família e Menores)

A családjogi és fiataikorúak ügyeivel foglalkozó bíróságok hatáskörébe a következők tartoznak:

- a személyek családi állapotához kapcsolódó keresetek elbírálása: különválási, vagyonmegosztási keresetek, bontóperek, valamint kapcsolódó cselekmények, például vagyonleltár felvétele és előzetes eljárások, házasság érvénytelenségének megállapítására vagy érvénytelenítésére irányuló keresetek, valamint a házastársak és volt házastársak közötti tartással kapcsolatos keresetek és végrehajtási eljárások;
- a leszármazáshoz kapcsolódó keresetek elbírálása: örökbefogadás engedélyezése, a szülői felügyelet gyakorlása és az ehhez kapcsolódó meghallgatások, az anyaság és apaság hivatalos megállapítása, az apaság vélelmének megdöntésére irányuló bizonyítás felvétele;
- a veszélyeztetett kiskorúak érdekeinek védelméhez kapcsolódó keresetek elbírálása: határozatok meghozatala a veszélyeztetett, elhagyott, nélkülöző, vagy olyan helyzetben lévő kiskorú gyermekekkel kapcsolatban, amely nagy valószínűséggel veszélyezteti egészségüket, biztonságukat, oktatásukat vagy erkölcsüket, továbbá a családon vagy ellátást biztosító intézményen belül a hatalommal való visszaélés ellen a kiskorú gyermekek védelme érdekében benyújtott kérelmek elbírálása.

Munkaügyi törvényszékek (Tribunais de Trabalho)

Polgári ügyekben a munkaügyi törvényszékek foglalkoznak többek között a következőkkel:

- a munkaviszonyokkal kapcsolatos ügyek és a munkaszerződés megkötése céljából létesült jogviszonyokkal kapcsolatos ügyek;
- az üzemi balesetekkel és foglalkozási megbetegedésekkel kapcsolatos ügyek;

- a társadalombiztosítási vagy családi ellátásokat nyújtó intézmények és a kedvezményezettek között felmerülő ügyek, amennyiben ezek bármelyik fél jogaihoz, jogköréhez, illetve törvényen, rendeleten vagy egyéb jogszabályon alapuló kötelezettségeihez kapcsolódik, a közigazgatási és adóügyi bíróságok hatáskörének sérelme nélkül;
- sztrájkokhoz kapcsolódó polgári ügyek.

Kereskedelmi bíróságok (Tribunais de Comércio)

A kereskedelmi bíróságok hatáskörébe tartoznak különösen:

- a fizetésektelenségi eljárások, ha az adós kereskedelmi vállalkozás, vagy ha cég is szerepel a fizetésektelen vállalkozás vagyonában;
- a társasági szerződés fenn nem állásának, illetve semmisségének megállapítására, valamint megszüntetésére irányuló keresetek;
- a társasági határozatok felfüggesztésére vagy megsemmisítésére irányuló keresetek;
- ipari tulajdonnal kapcsolatos megállapítási keresetek olyan ügyekben, amelyekről az iparjogvédelmi törvény rendelkezik.

Tengerészeti bíróságok (Tribunais Marítimos)

A tengerészeti bíróságok hatáskörébe tartoznak a következő ügyek:

- hajók, csónakok vagy más vízi járművek által okozott vagy elszenvedett, illetve ezek tengeri használatából eredő, általános jogi értelemben vett károk megtérítése;
- hajók, csónakok vagy más vízi járművek építésére, javítására, beszerzésére vagy értékesítésére vonatkozó szerződések, feltéve, hogy azokat tengeri használatra szánják;
- tengeri, kombinált vagy multimodális szállítási szerződések;
- tengeri használatra szánt hajók, csónakok vagy más vízi járművek, valamint rakományuk biztosítására irányuló szerződések;
- hajókra vagy csónakokra vonatkozó jelzólószertődések és idegen dologbeli jogok, továbbá a vízi járművekre, valamint rakományukra vonatkozó tárgyi biztosítékok;
- a tenger, valamint – a joghatóságuk alá tartozó – más vizek szennyezéséből eredő polgári jogi felelősség.

A büntetés-végrehajtási bíróságok (Tribunais de Execução de Penas)

A büntetés-végrehajtási bíróságok hatáskörébe tartozik különösen:

- feltételes szabadságra bocsátás (*liberdade condicional*) engedélyezése vagy megszüntetése;
- a büntetőjogi felelősségre nem vonható elkövetőkre (*inimputáveis*) vonatkozó, szabadságelvonással járó biztonsági intézkedések felülvizsgálata, meghosszabbítása és ismételt felülvizsgálata;
- próbára bocsátás (*liberdade para prova*) elrendelése vagy megszüntetése;
- szabadságvesztés-büntetés végének meghatározása határozatlan idejű elítélés esetében (*pena relativamente indeterminada*) vagy szabadságelvonással járó biztonsági intézkedés végének meghatározása.

A Szellemi tulajdonnal foglalkozó különleges bíróság (Tribunal de Competência Especializada para a Propriedade Intelectual)

E bíróság székhelye Lisszabonban található, és a következő ügyekkel foglalkozik: szerzői és kapcsolódó jogokkal, ipari tulajdonnal, internetes domainekkel, kereskedelmi és cégnevekkel kapcsolatos keresetek elbírálása, valamint az Instituto Nacional da Propriedade Industrial (Ipari Tulajdon Nemzeti Intézete), a Fundação para a Computação Científica Nacional (Nemzeti Tudományos Elemzések Alapítványa) és az Instituto dos Registos e do Notariado (Nyilvántartásvezetők és Közjegyzők Intézete) határozataival szemben benyújtott fellebbezések elbírálása.

A különleges hatáskörrel rendelkező bíróságok:

A különleges hatáskörrel rendelkező bíróságok az alkalmazandó eljárástípus szerint meghatározott ügyekben járnak el. Ezek önmagukban nem bíróságok, hanem a kerületi bíróságok felosztása polgári jogi kollégiumokra (*varas cíveis*), büntetőjogi kollégiumokra (*varas criminais*), polgári ügyszakokra (*juízos cíveis*), büntető ügyszakokra (*juízos criminais*), kiskorúak polgári ügyeivel foglalkozó ügyszakokra (*juízos de pequena instância cível*), kiskorúak büntetőügyeivel foglalkozó ügyszakokra (*juízos de pequena instância criminal*) és végrehajtási bíróságokra (*juízos de execução*).

A *varas cíveis* a fellebbviteli bíróság hatáskörét meghaladó pertárgyértékű, megállapítás iránti keresetek ügyében jár el, amennyiben a jogszabály a nagytanács eljárását írja elő.

A *varas criminais* többek között elbírálja a nagytanács vagy az esküdtbíróóság hatáskörébe tartozó büntetőügyeket.

A *juízos cíveis* azon polgári ügyekkel foglalkozik, amelyek nem tartoznak a *varas cíveis* vagy a *juízos de pequena instância cível* hatáskörébe. A *juízos criminais* különösen azon büntetőügyekben jár el, amelyek nem a *varas criminais* vagy a *juízos de pequena instância criminal* elé kerülnek.

A *juízos de pequena instância cível* rövidített eljárásban (*processo sumaríssimo*) dönt polgári ügyekben, valamint eljár azokban a polgári ügyekben, amelyekről a polgári eljárásjogi törvény nem rendelkezik, amelyekre nem vonatkozik különleges eljárás, és amelyekben nem lehet rendes fellebbezéssel élni a határozat ellen. A *juízos de pequena instância criminal* egyebek mellett eljár azokban az ügyekben, amelyekre a háromfajta rövidített eljárás (*processo sumário*, *abreviado* és *sumaríssimo*) valamelyike vonatkozik.

A végrehajtási eljárás részeként a végrehajtási bíróságok a polgári eljárásjogi törvényben meghatározott feladatokat látják el.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 30/01/2014

Szakosított bíróságok - Románia

Ez az oldal Románia szakosított bíróságairól nyújt tájékoztatást.

Szakosított bíróságok

Brassói gyermek- és családjogi törvényszék (Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov)

A brassói székhelyű **gyermek- és családjogi törvényszék** a kiskorúak által vagy velük szemben elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatos ügyeket tárgyalja. E törvényszék felállítása előtt ezek az ügyek a brassói törvényszék hatáskörébe tartoztak.

Szakosított törvényszékek

Három szakosított törvényszék (korábban szakosított kereskedelmi bíróság) létezik:

- a **kolozsvári szakosított törvényszék** (Tribunalul Specializat Cluj);
- a **marosvásárhelyi szakosított törvényszék** (Tribunalul Specializat Mureș);
- az **argyasi szakosított törvényszék** (Tribunalul Specializat Argeș).

Ezek a törvényszékek a vállalkozókat érintő ügyeket tárgyalják. Vállalkozónak minősül mindenki, aki vállalkozást működtet.

Katonai bíróságok

A katonai bíróságok hatáskörét a büntetőeljárás törvénykönyv határozza meg. Minden katonai bíróság a katonai egységek jogállásával rendelkezik.

A katonai bíróságok hierarchiája a következő:

- négy katonai törvényszék (Bukarestben, Kolozsváron, Jászvásáron és Temesváron);
- bukaresti katonai törvényszék;
- bukaresti katonai fellebbviteli bíróság.

A katonai bíróságokat katonai bírák, fogalmazók, titkárok és egyéb alkalmazottak alkotják.

Katonai törvényszékek

Romániában négy katonai törvényszék van:

- Bukarestben;
- Kolozsváron;
- Jászvásáron;
- Temesváron.

A katonai törvényszék a legfelsőbb szintű elsőfokú bíróságként a Románia védelmi ereje ellen elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatos ügyeket (például a katonai rend és fegyelem elleni bűncselekményeket, a harcmezőn elkövetett bűncselekményeket stb.), valamint – az ezredesi rangig bezárólag – a tiszték által a hivatali kötelezettségeikkel összefüggésben elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatos ügyeket tárgyalja.

A bukaresti regionális katonai törvényszék (Tribunalul Militar Teritorial București)

A regionális katonai törvényszék a következő ügyeket tárgyalja:

- **Elsőfokú bíróságként** – az ezredesi rangig bezárólag – a tiszték által a hivatali kötelezettségeikkel összefüggésben elkövetett alábbi bűncselekményekkel kapcsolatos ügyeket tárgyalja:
 1. az élet, a testi épség és az egészség elleni bizonyos bűncselekmények;
 2. a személyes szabadság elleni bizonyos bűncselekmények;
 3. bizonyos szexuális bűncselekmények;
 4. bizonyos vagyon elleni bűncselekmények;
 5. munkahelyen elkövetett vagy azzal kapcsolatos bizonyos bűncselekmények;
 6. az igazságszolgáltatás rendje elleni bizonyos bűncselekmények;
 7. a sértett halálát okozó vagy öngyilkosságát kiváltó szándékos bűncselekmények;
 8. kábítószer-kereskedelemmel és jogellenes kábítószer-fogyasztással kapcsolatos bűncselekmények;
 9. csődbüntett (ha a bűncselekmény a bankrendszerrel kapcsolatos).
- **Felülvizsgálati fórumként** elbírálja a sértett feljelentése alapján indult büntetőeljárásban a katonai törvényszék által hozott határozatokkal szembeni felülvizsgálati kérelmeket, továbbá a büntetőügyben a katonai törvényszék által hozott, megelőző vagy biztosítási intézkedésekkel, ideiglenes szabadlábra helyezéssel, a büntetőítéletek végrehajtásával vagy a rehabilitációval kapcsolatos határozatokkal szembeni felülvizsgálati kérelmeket, valamint a törvény által meghatározott egyéb ügyeket.
- A regionális katonai törvényszék ezenkívül dönt az illetékességi területén lévő **katonai törvényszékek közötti illetékességi összeütközések** kérdésében.

A bukaresti katonai fellebbviteli bíróság (Curtea Militară de Apel București)

A katonai fellebbviteli bíróság az alábbi ügyeket tárgyalja:

- **Elsőfokú bíróságként:**
 1. a katonatiszték által elkövetett, az állam biztonsága elleni, valamint béke és emberiség elleni bűncselekmények;
 2. a katonai törvényszékek és a regionális katonai törvényszékek bírái, valamint az említett törvényszékek mellett létrehozott katonai ügyészségek katonai ügyészei által elkövetett bűncselekmények.
- **Fellebbviteli bíróságként** elbírálja a regionális katonai törvényszékek által első fokon hozott határozatokkal szembeni fellebbezéseket.
- **Felülvizsgálati fórumként** elbírálja a büntetőügyekben a katonai törvényszék által első fokon hozott határozatokkal szembeni felülvizsgálati kérelmeket (a regionális katonai törvényszék hatáskörébe tartozó ügyek kivételével), valamint a törvény által meghatározott egyéb ügyeket.
- Dönt a regionális katonai törvényszékek közötti **illetékességi összeütközések**, a katonai törvényszékek és a regionális katonai törvényszékek közötti **hatásköri összeütközések**, valamint a különböző regionális katonai törvényszékek illetékességi területén lévő katonai törvényszékek közötti illetékességi összeütközések ügyében, továbbá a törvény által meghatározott egyéb ügyekben.

Közigazgatási bíróságok

Romániában nincsenek közigazgatási bíróságok. A közigazgatási ügyek eldöntésére a bíróságok külön közigazgatási kollégiumai rendelkeznek hatáskörrel.

Más szakosított bíróságok

Alkotmánybíróság (Curtea Constituțională)

Az Alkotmánybíróság kilenc bíróból áll, akiket kilencéves hivatali időre neveznek ki. A hivatali időt nem lehet meghosszabbítani vagy megújítani. Három bírót a **Képviselőház** jelöl, hármat a **Szenátus**, hármat pedig **Románia elnöke**. Az alkotmánybírák titkos szavazással, három évre választják meg az alkotmánybíróság elnökét. Az alkotmánybírák egyharmada háromévente cserélődik.

A **román alkotmány** 146. §-a értelmében az Alkotmánybíróság a következő jogkörökkel rendelkezik:

- A következők valamelyikének megkeresésére dönt a **törvények** alkotmányosságáról azok kihirdetését megelőzően: Románia elnöke; a parlament valamelyik kamarájának elnöke; a kormány; a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék; az ombudsman; legalább 50 képviselő vagy legalább 25 szenátor. Emellett az alkotmány felülvizsgálatára irányuló bármilyen kezdeményezés esetén hivatalból is eljárhat.
- A parlament bármely kamarájának elnöke, legalább 50 képviselő vagy legalább 25 szenátor kezdeményezésére dönt a **nemz etközi szerződések** és egyéb nemzetközi megállapodások alkotmányosságáról.
- A parlament bármely kamarájának elnöke, bármely parlamenti frakció, legalább 50 képviselő vagy legalább 25 szenátor kezdeményezésére dönt a **parlament házszabályának** alkotmányosságáról.
- Dönt a törvényekkel és a rendeletekkel szemben a bíróságok vagy a kereskedelmi választottbíróságok előtt emelt **alkotmány ossági kifogásokról**. Ilyen kifogás közvetlenül az ombudsmanhoz is benyújtható.
- Románia elnökének, a parlament valamelyik kamarája elnökének, a miniszterelnöknek vagy a Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsa elnökének kérésére dönt a hatóságok között felmerült alkotmányjogi természetű **jogvitákról**.
- Felügyeli a Románia elnökének megválasztására irányuló **eljárás** szabályainak betartását, valamint megerősíti a választási eredményt.
- **Tanácsadó véleményt** ad a Románia elnökének hivatalból való felfüggesztésére irányuló javaslatokról.
- Megállapítja az államfői tisztség ideiglenes betöltését indokolttá tevő **körülmények** fennállását, és megállapításait közli a parlamenttel és a kormánnyal.
- Felügyeli a népszavazás megszervezésére és megtartására vonatkozó **eljárás** szabályainak betartását, valamint megerősíti a népszavazás eredményét.
- Ellenőrzi, hogy teljesültek-e az állampolgárok **jogszabály-kezdeményezési** jogának gyakorlására vonatkozó feltételek.
- Dönt a **politikai pártok** alkotmányellenességével kapcsolatos kifogásokról.
- Ezenkívül a bíróságokról szóló organikus törvényben (az ismételten közzétett 47/1992. törvényben) meghatározott egyéb **fela datokat** is ellát.

Jogi adatbázisok

Az alábbi jogi adatbázisok érhetők el az interneten:

- a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék a saját [weboldalán](#) közzéteszi ítélezési gyakorlatát;
- A bíróságok a bírósági portálon közzéteszik határozataik összefoglalását. Lásd például a [bukaresti fellebbviteli bíróság határozatainak összefoglalását](#);
- A **romániai Jogalkotási Tanács** által üzemeltetett és fenntartott **romániai jogi adatbázis** valamennyi romániai jogalkotási aktus (törvények, kormányrendeletek, kormányhatározatok stb.) teljes szövegét tartalmazza.

Ingyenes-e a jogi adatbázishoz való hozzáférés?

Igen, az adatbázishoz való hozzáférés ingyenes.

Kapcsolódó linkek

[A bíróságok hatásköre és illetékessége - Románia](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 20/03/2014

Szakosított bíróságok - Szlovénia

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [sl](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

További információkat találhat a szlovén bíróságokról a Szlovén Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának hivatalos weboldalán.

Ez az oldal Szlovénia szakosított bíróságainak szervezetéről nyújt tájékoztatást.

A munkaügyi bíróságok és az elsőfokú szociális bíróság (Delovna sodišča in socialno sodišče)

A jogszabályi rendelkezések szerint a munkaügyi bíróságok hatáskörébe az egyedi és kollektív munkaügyi jogviták eldöntése, a szociális bíróság hatáskörébe pedig a szociális jogviták rendezése tartozik.

A munkaügyi bíróságok és az elsőfokú szociális bíróság első fokon döntenek. A Munkaügyi és Szociális Felsőbíróság (Višje delovno in socialno sodišče) dönt a munkaügyi bíróságok és az elsőfokú szociális bíróság határozataival szembeni fellebbezésekről, a Munkaügyi és Szociális Felsőbíróság határozataival szembeni fellebbezések és felülvizsgálati kérelmek ügyében pedig a Szlovén Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jár el.

A munkaügyi bíróság hatáskörébe az alábbi egyedi munkaügyi jogvitákban való döntéshozatal tartozik:

- munkaviszony létrejötte, fennállása, időtartama és megszűnése;
- a munkavállaló és a munkaadók, illetve jogutódai között a munkaszerződésekből eredő jogok, kötelezettségek és felelősségek;
- a munkavállaló és a munkavégzésre irányuló szerződésben megjelölt ügyfél közötti kapcsolatból eredő jogok és kötelezettségek;
- a munkaadó és a leendő munkavállaló között a munkaviszony létrehozására vonatkozó eljárás;
- ipari tulajdonból származó, a munkavállaló és a munkaadó közötti szerződésben a munkaviszony alapján megállapított jogok és kötelezettségek;
- a 15 év alatti gyermekek, ipari tanulók, tanulók és diákok munkavégzése,
- tanulmányi szerződések munkaadók és tanulók, illetve diákok között;
- próbaidő önkéntes teljesítése;
- jogszabályban előírt esetek.

A munkaügyi bíróságok hatáskörébe tartozik annak eldöntése is, hogy a munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozó kártérítési perben valamely biztosítótársaság perbe hívható-e.

Ha a felperes munkavállaló, nem csak az alperes székhelye szerinti bíróság általános illetékessége érvényesül, hanem a tényleges vagy előírt munkavégzés vagy a munkaviszony létrejöttének helye szerinti bíróság is illetékes.

A munkaügyi bíróság hatáskörébe az alábbi kollektív munkaügyi jogvitákban való döntés tartozik:

- a kollektív szerződés érvényessége és a szerződő felek közötti vagy a szerződő felek és harmadik felek közötti alkalmazása;
- hatáskör kollektív tárgyalások folytatására;
- a kollektív szerződés jogszabályoknak való megfelelése, a kollektív szerződések kölcsönös megfelelése, valamint a munkaadó általános érvényű intézkedései jogszabályoknak, illetve a kollektív szerződésnek való megfelelése;
- a sztrájkok és más ipari fellépés jogszerűsége;
- a vezetőségben való munkavállalói részvétel;

- a szakszervezetek munkaviszonnnyal kapcsolatos hatáskörei;
- a szakszervezeti képviselőkre vonatkozó döntések;
- jogszabályban előírt esetek.

Az olyan kollektív munkaügyi jogvitákra, amelyekben a munkaadó félként érintett, a munkaadó tekintetében általános illetékességgel rendelkező bíróság illetékes.

A szociális bíróság hatáskörébe az alábbi szociális jogvitákban való döntés tartozik:

1. Nyugdíj- és rokkantsági biztosítás terén:

- a kötelező nyugdíj- és rokkantsági biztosításra való jogosultság, illetve az ebből származó jogok;
- a kiegészítő nyugdíjbiztosításra való jogosultság, illetve az ebből származó jogok;
- a kötelező nyugdíj- és rokkantsági biztosítási hozzájárulások, valamint a kötelező kiegészítő nyugdíjbiztosítási hozzájárulások fizetése;
- azon munkakörök meghatározása, illetve törlése, amelyek tekintetében a kiegészítő nyugdíjbiztosítás kötelező;
- a kötelező nyugdíj- és rokkantsági biztosításban való önkéntes részvétel, valamint az e biztosítási hozzájárulások fizetése;
- nyugdíjjogosultsági időszakok elismerése és megváltása;
- állami nyugdíjra való jogosultság;
- hivatalos nyilvántartással kapcsolatos jogviták.

2. Egészségbiztosítás terén:

- a kötelező egészségbiztosításhoz való jog és az ebből származó jogok, a biztosítási hozzájárulás fizetése.

3. A munkanélküliségi és alkalmazotti biztosítás terén:

- a kötelező munkanélküliségi biztosításhoz való jog és az ebből származó jogok, e tekintetben a biztosítási hozzájárulás fizetése;
- a kötelező munkanélküliségi biztosításban való önkéntes részvétel és e tekintetben a biztosítási hozzájárulás fizetése;
- szociális helyzettől függő ösztöndíjak, tehetséges diákoknak nyújtott ösztöndíjak;
- garanciák és támogatott kamatláb mellett nyújtott, szociális alapú diákhitel.

4. A szülők védelme és családi ellátások terén:

- a szülői védelemhez való jog és az ebből származó jogok, a biztosítási hozzájárulás fizetése,
- családi juttatásokhoz való jog.

5. Szociális juttatások terén:

- szociális biztonsági juttatások;
- szociális juttatásokra való jogosultság különféle jogcímenek, amennyiben céljuk az igénylő szociális biztonságának rendezése, és ha a juttatásra való jogosultság szociális alapú.

A szociális bíróság hatáskörébe a fent felsorolt területeken az alábbi szociális jogvitákban való döntés tartozik:

- jogosulatlanul felvett ellátások visszafizettetése;
- a biztosítottak vagy a szociális ellátás igénylőjének állami szervként vagy hatósági jogkörben okozott károk megtérítése, vagy a biztosított által a biztosítási jogviszonnnyal vagy a szociális biztonsági jogok gyakorlásával összefüggésben valamely intézménynek okozott károk megtérítése.

A szociális bíróság hatáskörébe tartoznak továbbá a jogszabályban meghatározott más szociális tárgyú jogviták is.

A Szlovén Köztársaságban az alábbi elsőfokú bíróságok működnek:

- a Celje városban székhellyel rendelkező Celjei Munkaügyi Bíróság, Celje igazságszolgáltatási körzet területére kiterjedő illetékességgel;

- a Koper városban székhellyel rendelkező Koperi Munkaügyi Bíróság, Koper és Nova Gorica igazságszolgáltatási körzet területére kiterjedő illetékességgel;
- a Ljubljana városban székhellyel rendelkező Ljubljanei Munkaügyi és Szociális Bíróság, munkaügyi vitákban a Kranj, Krško, Ljubljana és Novo Mesto igazságszolgáltatási körzet területére kiterjedő illetékességgel, szociális jogvitákban pedig a Szlovén Köztársaság egész területére kiterjedő illetékességgel;
- a Maribor városban székhellyel rendelkező Maribori Munkaügyi Bíróság, Maribor, Murska Sobota, Ptuj és Slovenj Gradec igazságszolgáltatási körzet területére kiterjedő illetékességgel.

Az elsőfokú bíróságok munkaügyi jogvitákban a külső tárgyalási helyeken történő tárgyalást előíró rendelkezés hiányában a bíróság székhelyén ítélik meg.

Munkaügyi és szociális jogvitákban az elsőfokú bíróság egy hivatásos bíróból (elnök) és két ülnökből álló tanácsban ítélik meg, az ülnökök egyikét a munkavállalók vagy biztosítottak jegyzékéről, a másikat pedig a munkaadók vagy intézmények jegyzékéről választják.

Egyesbíró ítélik meg a pénzbeli követelésre irányuló egyéni munkaügyi és szociális jogvitákban, a polgári eljárásjogi törvényben meghatározott értékhatárig. Néhány jelentős kérdésben a követelés értékétől függetlenül egyesbíróknak kell eljárniuk, pl. a munkaszerződés felbontásával, próbaidővel, túlórával, pihenőidővel, szabadsággal és más távolléttel, a rendkívüli körülmények közötti munkavégzési kötelezettséggel, fegyelmi szankciókkal, munkavégzés fegyelmi eljárás vagy ideiglenes áthelyezés miatti felfüggesztésével kapcsolatos egyéni munkaügyi jogvitákban; jelenléti díjjal, a testi sérülés tekintetében rokkantsági ellátásra való jogosultsággal és a gyógyfürdőkezeléshez való joggal kapcsolatos szociális jogvitákban.

A Munkaügyi és Szociális Felsőbírósága (Višje delovno in socialno sodišče)

A jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően egyéni és kollektív munkaügyi jogvitákban munkaügyi bíróságok, a szociális jogvitákban pedig a szociális bíróságok ítélik meg.

A Munkaügyi és Szociális Felsőbíróság a munkaügyi bíróságok és az elsőfokú szociális bíróság határozatai ellen benyújtott fellebbezéseket bírálja el. A Munkaügyi és Szociális Felsőbíróság határozatai ellen benyújtott fellebbezések és felülvizsgálati kérelmek ügyében a Szlovén Köztársaság Legfelsőbb Bírósága dönt.

A Munkaügyi és Szociális Felsőbíróság székhelye Ljubljana.

A Munkaügyi és Szociális Felsőbíróság háromtagú tanácsban ítélik meg.

A Szlovén Köztársaság Közigazgatási Bírósága (Upravno sodišče Republike Slovenije)

A Szlovén Köztársaság Közigazgatási Bíróságának hatáskörébe a közigazgatási jogvitákban történő ítélezés tartozik, a közigazgatási jogvitákról szóló törvényben meghatározott módon és eljárásoknak megfelelően.

A közigazgatási jogviták keretében a törvénynek megfelelően biztosítják az egyének és szervezetek jogainak és kedvezményeinek jogi védelmét az állami szervek, helyi önkormányzati szervek és hatósági jogkörrel rendelkezők határozataival és intézkedéseivel szemben.

Közigazgatási jogvitában a Bíróság döntenie kell :

- a felperes jogi helyzetét sértő, jogerős közigazgatási jogi aktusok jogszerűségéről;
- más megfelelő eljárás garantálásának hiányában, a magánszemély emberi jogait és alapvető szabadságait sértő egyéni aktusok és intézkedések jogszerűségéről,
- az állami szervek, helyi önkormányzati szervek vagy más hatósági jogkörrel rendelkező személyek által rendeleti formában kiadott, magánszemélyek jogviszonyait szabályozó jogi aktusok jogszerűségéről.

Közigazgatási jogvitában első fokon a Szlovén Köztársaság Közigazgatási Bíróságának kell döntenie. Az első fokú közigazgatási határozat és a rendkívüli jogorvoslatról hozott határozat ellen benyújtott panaszról azonban a Szlovén Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának kell határoznia.

A Szlovén Köztársaság Közigazgatási Bíróságának székhelye Ljubljánában található.

A Közigazgatási Bíróság ítélezési tevékenységét **székhelyén** és a következő **kirendeltségeken folytatja:**

- a celjei kirendeltségen a Celjei Felsőbíróság illetékességi területén;

- a Nova Gorice-i kirendeltségen a Koperi Felsőbíróság illetékességi területén;
- a maribori kirendeltségen a Maribori Felsőbíróság illetékességi területén.

Annak eldöntésében, hogy a jogvitára mely kirendeltség illetékes, a felperes lakóhelye vagy székhelye irányadó.

Ha a felperesnek a Szlovén Köztársaságban nincsen lakóhelye vagy székhelye, a közigazgatási bíróság azon kirendeltsége illetékes, amelynek területén a keresettel támadott közigazgatási aktust meghozták.

A közigazgatási bíróság három bíróból álló tanácsban ítélik, kivéve egyes törvényben meghatározott ügyeket, amelyekben egyesbíró dönt.

A Legfelsőbb Bíróság a fellebbezésekről és felülvizsgálati kérelmekről három bíróból álló tanácsban dönt; a tanács illetékességét érintő jogviták esetében három vagy öt bíróból álló tanácsban ítélik.

Jogi adatbázisok

További információkat találhat a szlovén bíróságokról [a Szlovén Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának hivatalos weboldalán](#).

Kapcsolódó linkek

Igazságszolgáltatási szervek

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 02/11/2016

Szakosított bíróságok - Szlovákia

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.
Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [sk](#).

Ez a rész a szlovákiai szakosított bíróságok szervezetéről ad tájékoztatást.

Közigazgatási bíróságok

A közigazgatási jogi ügyek a **regionális bíróságok** (*krajský súd*) és a **Szlovák Legfelsőbb Bíróság** (*Najvyšší súd Slovenskej republiky*) hatáskörébe tartoznak.

A Szlovák Köztársaság nem rendelkezik különálló közigazgatási bírósági rendszerrel; közigazgatási bírókból álló különálló **testületek** látják el ezt a feladatot.

Szakosított bíróságok

Az Alkotmánybíróság

A [Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága](#) (*Ústavný súd Slovenskej republiky*) olyan független bírói testület, amelynek feladata a jogszabályok [alkotmányossága](#) feletti őrökés.

Az Alkotmánybíróság székhelye Kassa: Hlavná 110, Košice 042 65., továbbá rendelkezik egy irodával Bratislavában a Župné námestie 12. szám alatt.

Hatáskörök

A Szlovák Köztársaság Alkotmánya értelmében az Alkotmánybíróság arról határoz, hogy:

- megfelelnek-e a törvények az **alkotmánynak**, az **alkotmányjognak**, valamint a **nemzetközi szerződéseknél** amelyekhez a **Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa** hozzájárult, és amelyeket a törvényben előírt módon megerősített és kihirdetett;
- megfelelnek-e a kormányrendeletek, az általános érvényű, jogilag kötelező erejű minisztériumi rendeletek és egyéb központi közigazgatási szervek rendeletei az alkotmánynak, az alkotmányjognak, valamint a nemzetközi szerződéseknél,

amelyekhez a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa hozzájárult, és amelyeket a törvényben előírt módon megerősített és kihirdetett;

- megfelelnek-e az általános érvényű, jogilag kötelező erejű rendeletek az alkotmánynak (68. cikk), az alkotmányos törvényeknek, valamint a nemzetközi szerződéseknek, amelyekhez a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa hozzájárult, és amelyeket a törvényben előírt módon megerősített és kihirdetett – kivéve, ha a kérdés másik bíróság hatáskörébe tartozik;
- megfelelnek-e az általános érvényű, jogilag kötelező erejű, helyi közigazgatási szervek által hozott rendeletek és az általános érvényű, jogilag kötelező erejű, területi önkormányzati szervek által hozott rendeletek (a 71. cikk (2) bekezdése értelmében) az alkotmánynak, az alkotmányos törvényeknek, valamint az törvényben előírt módon kihirdetett nemzetközi szerződéseknek;
- megfelelnek-e a minisztériumok és egyéb központi szervek általános érvényű jogilag kötelező erejű rendeletei az alkotmánynak, az alkotmányos törvényeknek, a törvényben előírt módon kihirdetett nemzetközi szerződéseknek és a törvényeknek – kivéve, ha a kérdés másik bíróság hatáskörébe tartozik.

Az Alkotmánybíróság ezen túlmenően:

- határoz azon megtárgyalt nemzetközi szerződések megfelelőségéről, amelyekhez a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának hozzájárulása és az alkotmánynak és vagy alkotmányos törvényeknek való megfelelés egyaránt szükséges;
- határoz arról, hogy az állampolgári beadvány vagy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa által hozott határozat alapján kiírt népszavazás tárgya (a 95. cikk (1) bekezdésével összhangban) megfelel-e az alkotmánynak és/vagy alkotmányos törvénynek;
- határozatot hoz a központi közigazgatási szervek között hatáskör tárgyában felmerült vitákban, kivéve, ha a törvény másik állami hatóság határozathozatalát írja elő e vitákra esetre;
- határozatot hoz természetes vagy jogi személyek által benyújtott azon panaszok tárgyában, amelyek a Szlovák Köztársaság által megerősített és a törvényben előírt módon kihirdetett nemzetközi szerződések eredményeképpen alapvető emberi jogait vagy szabadságait ért sérelemre hivatkoznak – kivéve, ha ezen jogok és szabadságok védelme másik bíróság hatáskörébe tartozik;
- határozatot hoz a területi önkormányzati hatóságok által az önkormányzati határozatok vagy tevékenységek alkotmányellenessége vagy törvénytelenége tárgyában benyújtott panaszok esetében – kivéve, ha ezek védelme másik bíróság hatáskörébe tartozik;
- értelmezi az alkotmányt vagy az alkotmányos törvényt, amikor egy adott kérdés vitás;
- határozatot hoz valamely országgyűlési képviselő mandátumának jóváhagyására vagy elutasítására vonatkozó határozat ellen benyújtott panasz tárgyában;
- határozatot hoz arról, hogy a választások (a Szlovák Köztársaság elnökének, a Nemzeti Tanácsnak vagy a helyi önkormányzati szerveknek a megválasztása) az alkotmányban és a törvényekben foglaltakkal összhangban történtek-e;
- határozatot hoz valamely népszavazás eredménye vagy a Szlovák Köztársaság elnökét visszahívó népszavazás eredménye ellen benyújtott panaszok tárgyában;
- határozatot hoz arról, hogy valamely politikai párt vagy mozgalom feloszlására vagy az adott szervezet politikai tevékenységének felfüggesztésére vonatkozó határozat összhangban van-e az alkotmánytörvényekkel és egyéb törvényekkel;
- határozatot hoz a Nemzeti Tanács által a Szlovák Köztársaság elnöke ellen a szándékos alkotmányértés vagy hazaárulás miatt kezdeményezett büntetőeljárásról;
- határozatot hoz arról, hogy a kivételes körülmények vagy szükségállapot kinyilvánítása és ezen határozattal kapcsolatos egyéb döntések összhangban vannak-e az alkotmánnyal és/vagy az alkotmányjoggal.

A bíróság összetétele

Az Alkotmánybíróság **13 bíróból** áll.

Az Alkotmánybíróság bírait a Szlovák Köztársaság elnöke nevezi ki 12 éves időszakra a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának javaslata alapján. A Nemzeti Tanácsnak az elnök által végül kiválasztott jelöltek számának kétszeresével megegyező számú jelöltet kell javasolnia.

Egyéb fontos információk

Az Alkotmánybíróság határozatait **3 tagból álló testületekben** (szénátus) vagy **plenáris ülésen** kell meghozni.

Az Alkotmánybíróság határozatai véglegesek: azaz ezen határozatok ellen nincs helye fellebbezésnek.

Az Alkotmánybíróság az alábbiak által benyújtott **előterjesztés** alapján kezdheti meg az eljárást:

- az Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa összes tagjának legalább egyötöde,
- a Szlovák Köztársaság elnöke,
- a Szlovák Köztársaság kormánya,
- valamely bíróság,
- a legfőbb ügyész (*generálny prokurátor*),
- bárki, aki jogosult arra, hogy ügyét a 127. cikkben (természetes és jogi személyek panaszai) és a 127a. cikkben (területi önkormányzatok szervei által tett panaszok) foglaltak szerint elbírálják,
- a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Ellenőrző Hivatala (*Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky*) a 126. cikk (2) bekezdésben meghatározott esetekben (akár rendelkezik joghatósággal a Legfelsőbb Ellenőrző Hivatal, akár nem),
- az állampolgári jogok biztosa, a 125. cikk (1) bekezdése szerinti jogszabályok alkotmányosságához kapcsolódó esetekben (akár megfelel az alkotmánynak és/vagy alkotmányos törvénynek az állampolgári beadvány vagy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa által hozott határozat alapján kiírt népszavazás tárgya, akár nem), ahol a jogszabály további alkalmazása veszélyeztetheti a Szlovák Köztársaság által megerősített és a törvényben előírt módon kihirdetett nemzetközi szerződések eredményeképpen alapvető emberi jogokat vagy szabadságokat.

Jogi adatbázisok

A [Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságának honlapja](#) ingyenes hozzáférést biztosít az alábbiakhoz:

- a bíróság határozatai;
- jelentések a megállapításokról és ítéletekről;
- sajtóközlemények;
- nemzetközi tevékenységek;
- a bíróságra vonatkozó információk.

A Szakosított Büntetőbíróság

A bazini (szlovákul: Pezinok) székhelyű Szakosított Büntetőbíróságot (*Špecializovaný trestný súd*) Büntetőbíróságot 2009-ben hozták létre a Szakosított Bíróság utódjaként. A Büntetőbíróság büntetőügyekben hoz ítéletet. A regionális bíróságokkal azonos szinten elhelyezkedő elsőfokú bíróságról van szó. Hatásköreit és feladatait a szlovák jogszabályok közül a 291/2009 törvény határozza meg.

A Szlovák Köztársaság Szakosított Büntetőbíróságának kapcsolattartási adatai:

Cím: Suvorovova č. 5/A, P. O. BOX 117, 902 01 Pezinok

Telefon: +421 33 69 031 14

Fax: +421 33 69 032 72

Hatáskörök

A bíróság az alábbi bűnügyekben hoz ítéletet:

- szándékos emberölés;
- közbeszerzésekkel és állami aukciós értékesítésekkel kapcsolatos visszaélések, a Szlovák Köztársaság Büntető Törvénykönyve (a továbbiakban: „BT”) 266. cikkének (3) bekezdése,
- hamisítás, pénz és értékpapír hamisítás, BT 270. cikk (4) bekezdés,
- közhatalommal való visszaélés, a BT 326. cikke (3) és (4) bekezdésének b), c), d), e), f), g), j) vagy k) pontjában leírt bűncselekmények;
- vesztegetés elfogadása, a BT 328. cikkétől a 331. cikkig;
- vesztegetés a BT 332. cikkétől a 335. cikkig;
- közvetett korrupció, a BT 336. cikke;

- választási vesztegetés, a BT 336a. cikke;
- bűnszervezet- vagy terrorista csoport létrehozása, szervezése vagy támogatása;
- bűnszervezetek vagy terroristacsoportok által elkövetett bűncselekmények;
- a BT speciális részében meghatározott IV. cím alatti tulajdon elleni bűncselekmények esetében vagy az V. cím alatti gazdasági bűncselekmények esetében, ahol az elkövető komoly károkat okoz, vagy a BT szerinti kis méretű kár összegének 25 000-szeresét meghaladó mértékű jogosulatlan előnyhöz jut vagy ilyen mértékű kárt okoz,
- az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek megsértése,
- a fent felsoroltakhoz kapcsolódó bűncselekmények, amelyek esetében fennállnak az együttes elbírálás feltételei.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 18/03/2019

Szakosított bíróságok - Finnország

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [fi](#).

Ez a rész a finnországi szakosított bíróságok szervezetére vonatkozóan tartalmaz információkat.

Szakosított bíróságok

Finnországban szakosított bíróságok is vannak, amelyeknek feladatait külön törvények állapítják meg. A szakosított bíróságokat azért állították fel, hogy olyan ügyfajtákkal foglalkozzanak, amelyek rendezésére az általános vagy közigazgatási bíróságok nem alkalmasak, mert azok különleges szakértelmet igényelnek. A szakosított bíróságok összetétele általában az adott területhez kapcsolódó szakértelmet tükrözi. A szakosított bíróságok a következők:

- Munkaügyi Bíróság,
- Piaci Ügyekkel Foglalkozó Bíróság,
- Biztosítási Ügyekkel Foglalkozó Bíróság,
- a magas rangú köztisztviselők felelősségre vonása esetén eljáró bíróság.

Munkaügyi Bíróság

A Munkaügyi Bíróság a munkaszerződésekről szóló törvény, az állami köztisztviselők szerződéseiről szóló törvény, az önkormányzati köztisztviselők szerződéseiről szóló törvény, valamint az evangélikus-lutheránus egyház alkalmazásában álló köztisztviselők szerződéseire irányadó törvény értelmezése szerint meghatározott jogvitákat kezel és rendez. A köztisztviselők és más munkavállalók kollektív szerződéseiből eredő jogvitákkal is ez a bíróság foglalkozik.

Piaci Ügyekkel Foglalkozó Bíróság

A Piaci Ügyekkel Foglalkozó Bíróság a fogyasztóvédelmi törvény, a fogyasztóvédelmi ügyekkel foglalkozó ombudsmanról szóló törvény és az értékpapír-piaci törvény hatálya alá tartozó ügyekkel foglalkozik. Meghatározza továbbá a hitelintézetek és vállalkozások közötti megállapodásokat szabályozó törvényben szabályozott forgalmazási és szerződéses feltételeket, valamint a korlátozó kereskedelmi gyakorlatokról szóló törvény megsértésének eseteivel is foglalkozik.

Biztosítási Ügyekkel Foglalkozó Bíróság

A Biztosítási Ügyekkel Foglalkozó Bíróság különleges közigazgatási jogi bíróság. A hatáskörébe utalt szociális-jóléti ügyekben jár el. Többek között különböző beteg- és balesetbiztosításokból eredő jogvitákkal, valamint a nyugdíjakkal foglalkozó fellebbviteli tanács, a balesetbiztosításokkal foglalkozó fellebbviteli tanács, a társadalombiztosítási intézmények fellebbviteli bírósága és a munkanélküliségi ügyekkel foglalkozó fellebbviteli tanács által hozott határozatokkal szembeni fellebbezésekkel foglalkozik.

A magas rangú köztisztviselők felelősségre vonása esetén eljáró bíróság

A [magas rangú köztisztviselők felelősségre vonása esetén eljáró bíróság](#) olyan különleges bíróság, amely a miniszterekkel, a legfelsőbb bírósági bírákkal és egyes magas rangú köztisztviselőkkel szemben hivatali visszaélés miatt indított ügyeket tárgyalja. A magas rangú köztisztviselők felelősségre vonása esetén eljáró bíróság csak szükség esetén ül össze.

Kiegészítő információk

[A finn bíróságok honlapja](#) a finn bírósági rendszerről tartalmaz tájékoztatást. Egyablakos portál azok számára, akik a bíróságokra, ügyészekre, végrehajtókra, jogsegélyirodákra vonatkozóan keresnek tájékoztatást.

Megtalálható itt például a fellebbviteli és közigazgatási bíróságok legfrissebb ítélezési gyakorlata, valamint az összes bíróság honlapjára mutató link.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 30/06/2019

Szakosított bíróságok - Svédország

 Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [sv](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

Ez az oldal a svédországi szakosított bíróságok szervezetéről nyújt tájékoztatást.

Szakosított bíróságok

Egyes ügyek tárgyalása céljából néhány szakosított bíróság felállítására is sor került:

- A [Munkaügyi Bíróság](#) munkaügyi vitákban jár el. Munkaügyi viták alatt a munkavállalók és munkáltatók közötti vitákat kell érteni. A Munkaügyi Bíróság munkaügyi vitákban általában az első és egyetlen illetékes fórum. Egyes munkaügyi vitákat azonban első fokon a körzeti bíróság tárgyal, és csak ezt követően lehet a másodfokon, egyben utolsó fórumként eljáró Munkaügyi Bírósághoz fellebbezni.
- A [Versenyjogi Bíróság](#) egyebek mellett a versenytörvény és a piaci magatartásról szóló törvény hatálya alá tartozó vitás ügyekben jár el.
- A [Szabadalmi Fellebbviteli Bíróság](#) a Svéd Szabadalmi és Bejegyzési Hivatal határozatai ellen benyújtott, szabadalmakkal, védjegyekkel, formatervezési mintákkal stb. kapcsolatos jogorvoslati kérelmekkel foglalkozik. A Szabadalmi Fellebbviteli Bíróság határozatai elleni fellebbezéseket a [Legfelsőbb Közigazgatási Bírósághoz](#) kell benyújtani.

A földügyi és környezetvédelmi bíróságok olyan ügyekkel foglalkoznak, mint a vízügyi műveletekkel és környezetre veszélyes műveletekkel kapcsolatos engedélyezés, egészségvédelmi, természetvédelmi, hulladékgyűjtési, szennyezett területekkel és veszélyes hulladékkal kapcsolatos ügyek, környezetvédelmi vonatkozású károkkal és kártérítéssel kapcsolatos ügyek, a tervezési és építési törvény hatálya alá tartozó építési, bontási és földhasználati engedélyekkel kapcsolatos ügyek, területbérleti ügyek, valamint fellebbezések tervezési ügyekben és földparcellázásra, közüzemi szolgalmakra és kisajátításra vonatkozóan. Svédországban öt földügyi és környezetvédelmi bíróság működik, ezek különbíróságok Nacka, Vänersborg, Växjö, Umeå és Östersund körzeti bíróságán belül. A földügyi és környezetvédelmi bíróságok ítéletei és végzéseire ellen a Földügyi és Környezetvédelmi Fellebbviteli Bírósághoz lehet fellebbezni, amely a Svea Fellebbviteli Bírósághoz tartozik. A földügyi és környezetvédelmi bíróságon indult ügyekben, amelyekben fellebbeztek, és amelyekben a Földügyi és Környezetvédelmi Fellebbviteli Bíróság megtárgyalta a fellebbezést, a Legfelsőbb Bírósághoz lehet fellebbezést benyújtani.

Tengerészeti bíróságok foglalkoznak a svéd tengerészeti törvénykönyv (1994:1009) hatálya alá tartozó ügyekkel. Svédországban hét tengerészeti bíróság működik, Luleå, Sundsvall, Stockholm, Kalmar, Malmö, Göteborg és Karlstad körzeti bíróságának részeként.

A **bevándorlási bíróságok** a Svéd Bevándorlási Hivatal külföldiekkel és állampolgársággal kapcsolatos ügyekben hozott határozatait vizsgálják felül. A bevándorlási bíróságok különbíróságok, amelyek a malmői, göteborgi és stockholmi közigazgatási

bíróság részei. A bevándorlási bíróságok ítéletei és végzései ellen a Bevándorlási Fellebbviteli Bírósághoz lehet fellebbezni, amely a Stockholmi Közigazgatási Bíróság része.

Bizonyos típusú, bérletet, lakásszövetkezetet és haszonbérletet érintő jogvitákkal regionális bérleti és haszonbérleti döntőbíróságok foglalkoznak. Ezek **valójában nem igazságszolgáltatási szervek**, de a bíróságokéhoz hasonló jogkörökkel rendelkeznek.

Más szakosított bíróságok

Svédországban nincs alkotmánybíróság vagy ahhoz hasonló intézmény.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 19/06/2012

Szakosított bíróságok - Anglia és Wales

 Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [en](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

Ezen az oldalon egyes angliai és walesi szakosított bíróságokról nyújtunk tájékoztatást, ideértve a közigazgatási döntőbíróságokat is.

Közigazgatási bíróságok

Az Egyesült Királyságban a közelmúltban lezajlott változások során egy új egységes döntőbírósági (tribunals) rendszert vezettek be. A döntőbíróságokra vonatkozó részletes információk [Öfelsége Bírósági és Döntőbírósági Szolgálata \(Her Majesty's Courts & Tribunals Service\)](#) honlapján található.

Az **elsőfokú döntőbíróság** általános hatáskörű döntőbíróság. Fő feladata a kormányzati határozatok ellen benyújtott fellebbezések tárgyalása mindazokon a területeken, ahol a döntőbíróság illetékes. A bíróság illetékessége néhány tekintetben az egész Egyesült Királyságra kiterjed. Az elsőfokú döntőbíróság jelenleg hat tanácsból áll, amelyek a következők:

- a szociális jogosultságokkal foglalkozó tanács (Social Entitlement Chamber)
- az egészségügygel, oktatással és szociális ellátással foglalkozó tanács (Health, Education and Social Care Chamber)
- a hadinyugdíjakkal és a fegyveres erők tagjainak kártalanításával foglalkozó tanács (War Pensions and Armed Forces Compensation Chamber)
- az adózással foglalkozó tanács (Tax Chamber)
- az általános szabályozási kérdésekkel foglalkozó tanács (General Regulatory Chamber)
- a bevándorlási és menekültügyi tanács (Immigration and Asylum Chamber)

Hetedik tanácsként a megfelelő időben létre fogják hozni a földtulajdoni és lakhatási tanácsot (Land Property and Housing Chamber).

Másodfokú döntőbíróság (Upper tribunal)

A **másodfokú döntőbíróságot** az elsőfokú döntőbíróság határozatai elleni fellebbezések elbírálására hozták létre. Illetékessége az Egyesült Királyság teljes területére kiterjed, és ugyancsak tanácsokra oszlik. Hatásköre van a felsőbíróság (High Court) által hozzá áttett bírósági felülvizsgálati eljárások tárgyalására is. Jelenleg négy tanácsa van, amelyek a következők:

- a közigazgatási fellebbezésekkel foglalkozó tanács (Administrative Appeals Chamber)
- az ingatlanügyekkel foglalkozó tanács (Lands Chamber)
- az adózással és kancelláriai ügyekkel foglalkozó tanács (Tax and Chancery Chamber)
- a bevándorlási és menekültügyi tanács (Immigration and Asylum Chamber)

Munkaügyi és munkaügyi fellebbviteli döntőbíróóság

A munkaügyi döntőbíróóság és a munkaügyi fellebbviteli döntőbíróóság független az elsőfokú és a másodfokú döntőbíróóságtól, bár szoros kapcsolat áll fenn közöttük.

A döntőbíróósági eljárás általánosságban kevésbé kötött, mint a bírósági eljárás. A döntőbíróóságok tagjai között lehetnek nem jogvégezett szakemberek vagy szakértők, mint például orvosok és laikus ülnökök, bár az elnök majdnem mindig szakképzett jogász.

A közigazgatási bíróság (Administrative Court) feladatkörét az angliai és walesi közigazgatási bíraskodási jogkör, illetve az alsóbb szintű bíróságok és döntőbíróóságok feletti felügyeleti jogkör alkotja.

Szakosított bíróságok

Angliában és Walesben több szakosított bíróság is létezik:

- A **Halottkémi Bíróság (Coroners' Courts)**, amelyben a halottképek – időnként esküdtszék közreműködésével – az erőszakos, nem természetes, illetve gyanús vagy ismeretlen okból bekövetkezett hirtelen haláleseteket vizsgálják.
- A **Gondnoksági Bíróság (Court of Protection)** a cselekvőképtelen felnőttek (és egyes esetekben gyermekek) vagyonával és ügyeivel, egészségügyi ellátásával és személyes jólétével kapcsolatos kérdésekben határoz. Ez a bíróság dönthet bizonyos kérdésekkel kapcsolatos cselekvőképesség kérdésében is. A bíróság felső szintű bíróságként működik (superior court of record) és precedenseket alkothat.
- A **Haditörvényszékhez (Courts Martial)** nyújtják be a fegyveres erők tagjai elleni, katonai jogszabályok hatálya alá tartozó kereseteket.
- Az **egyházi bíróságok (Ecclesiastical Courts)** az Anglikán Egyházhoz és az egyházi joghoz kapcsolódó kérdésekben döntenek.

Kapcsolódó linkek

[Öfelsége Bírósági és Döntőbíróósági Szolgálat \(Her Majesty's Courts & Tribunals Service\)](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 12/06/2017

Szakosított bíróságok - Észak-Írország

Ez az oldal az Észak-ír Bírósági és Törvényszéki Szolgálat (Northern Ireland Courts and Tribunals Service) igazgatási támogatása mellett működő törvényszékekről nyújt tájékoztatást.

Az igazságügyi minisztérium több észak-írországi törvényszék igazgatásáért felelős. A gyakorlatban ezt a feladatot az Észak-ír Bírósági és Törvényszéki Szolgálat (NICTS), a minisztérium egyik végrehajtó ügynöksége látja el.

A minisztérium a következő törvényszékekkel kapcsolatosan rendelkezik jogszabályban meghatározott hatáskörökkel:

- Ellátásokkal kapcsolatos ügyekben eljáró törvényszék (Care Tribunal)
- Adományokkal kapcsolatos ügyekben eljáró törvényszék (Charity Tribunal)
- A bűncselekménnyel okozott károk megtérítésével kapcsolatos ügyekben benyújtott fellebbezésekkel foglalkozó észak-írországi testület (Criminal Injuries Compensation Appeals Panel for Northern Ireland)
- Földterületekkel kapcsolatos ügyekben eljáró törvényszék (Lands Tribunal)
- Mentális egészség felülvizsgálatával kapcsolatos ügyekben eljáró törvényszék (Mental Health Review Tribunal)
- Észak-Írország egészséggel és biztonsággal kapcsolatos ügyekben eljáró törvényszéke (Northern Ireland Health and Safety Tribunal)
- Észak-Írország közlekedési bírságokkal kapcsolatos ügyekben eljáró törvényszéke (Northern Ireland Traffic Penalty Tribunal)

- Észak-Írország értékmegállapítással kapcsolatos ügyekben eljáró törvényszéke (Northern Ireland Valuation Tribunal)
- A társadalombiztosítással és a gyermektartással kapcsolatos ügyekben eljáró biztosok (Social Security Commissioners and Child Support Commissioners)
- A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásával és fogyatékossággal kapcsolatos ügyekben eljáró törvényszék (Special Educational Needs and Disability Tribunal)
- Az 1972. évi egészségügyi és személyes szociális szolgáltatásokról szóló rendelet (Észak-Írország) 11. melléklete alapján felállított törvényszék

Ezen túlmenően igazgatási feladatokat vállalt a Fellebbezési Szolgálattal (Appeals Service) és a Bérleti díjak értékelésével foglalkozó testülettel (Rent Assessment Panel) kapcsolatosan is; mindkettőt egy, a települések minisztériumával kötött, a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodás alapján kezeli. A tervek szerint a törvényszéki reformprogram egy következő fázisában mindkét szervezetet jogszabállyal rendelik majd a minisztérium alá.

A NICTS egy, a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodás feltételei szerint azon Észak-Írországban ülésező törvényszékek részére is igazgatási támogatást nyújt, amelyek illetékessége az Egyesült Királyság egészére kiterjed, ideértve az adójogi tanácsot (Chamber), a bevándorlási és menekültügyi tanácsot (Immigration and Asylum Chamber), az elsőfokú törvényszék általános szabályozó tanácsán belül az információs jogokkal kapcsolatos ügyekkel foglalkozó csoport (Information Rights jurisdiction within the General Regulatory Chamber of the First-tier Tribunal), és a felsőbb törvényszék közigazgatási fellebbezésekkel foglalkozó tanácsát (Upper Tribunal Administrative Appeals Chamber).

Az NICTS által igazgatott törvényszékek munkájával kapcsolatos további információk – a törvényszékek elérhetőségeit is beleértve – az [Észak-ír Bírósági és Törvényszéki Szolgálat](#) weboldalán található.

Kapcsolódó linkek

[Észak-ír Bírósági és Törvényszéki Szolgálat](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 10/07/2018

Szakosított bíróságok - Skócia

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [en](#).

Ez az oldal Skócia egyes szakosított bíróságait ismerteti.

Közigazgatási bíróságok

Az Egyesült Királyságban 2007 óta bekövetkezett változások folytán új, egységes közigazgatási döntőbírósági rendszer jött létre. Az új rendszer jelenleg is formálódik. Tájékoztatás a [Közigazgatási Döntőbírósági Szolgálat](#) (Tribunals Service) honlapján található. Skóciában emellett számos közigazgatási döntőbíróság foglalkozik decentralizált hatáskörbe tartozó ügyekkel. Egy folyamatban lévő reformprogram célja, hogy egységesítse ezek bírósági irányítását és egyszerűsítse felépítésüket.

Az Egyesült Királyság elsőfokú közigazgatási döntőbírósága (first-tier UK tribunal)

Az Egyesült Királyság **elsőfokú közigazgatási döntőbírósága** általános hatáskörű közigazgatási döntőbíróság; fő feladata a kormányzati határozatok ellen benyújtott fellebbezések elbírálása a közigazgatási döntőbíróság hatáskörébe utalt területeken. Illetékessége bizonyos ügyekben az egész Egyesült Királyságra – és azon belül Skóciára is – kiterjed. Az elsőfokú közigazgatási döntőbíróság négy tanácsra tagozódik, új hatáskörök esetében további részlegek is alakíthatók. A jelenlegi négy tanács a következő:

- a szociális jogosultságokkal foglalkozó tanács (Social Entitlement Chamber)
- az egészségüggyel, oktatással és szociális ellátással foglalkozó tanács (Health, Education and Social Care Chamber)

- a hadinyugdíjakkal és a fegyveres erők tagjainak kártalanításával foglalkozó tanács (War Pensions and Armed Forces Compensation Chamber)
- az adózással foglalkozó tanács (Tax Chamber)

Az Egyesült Királyság másodfokú közigazgatási döntőbírósága (UK upper tribunal)

Az Egyesült Királyság **másodfokú közigazgatási döntőbíróságát** az elsőfokú közigazgatási döntőbíróság határozatainak végrehajtására és e határozatok elleni fellebbezések elbírálására hozták létre. Illetékessége az Egyesült Királyság egészére kiterjed, és ugyancsak tanácsokra oszlik. Hatáskörrel rendelkezik olyan határozatok vagy cselekmények bírósági felülvizsgálatára is, amelyek tekintetében nem lehet fellebbezéssel élni.

Skót közigazgatási döntőbíróságok

Skóciában megközelítőleg húsz különböző törvényes közigazgatási döntőbíróság működik; ezek a kormányzati és állami szervek által a skót parlamentre és kormányra átruházott hatáskörök alapján hozott határozatok széles köre ellen benyújtott fellebbezéseket bírálják el. Mindegyik közigazgatási döntőbíróságnak saját elnöke van, és mind különböző végrehajtási jogkörökkel rendelkezik. Az általuk elbírált ügyek a parkolási bírságok elleni fellebbezésektől a súlyos mentális betegségben szenvedő személyek kötelező kezeléséig és a velük szemben alkalmazható korlátozásokig terjednek.

A skót közigazgatási döntőbíróságok határozatai ellen benyújtott fellebbezésekkel a skóciai polgári bíróságok és a főrendőrbírók mellett a Legfelsőbb Büntetőbíróság foglalkozhat.

A skót közigazgatási döntőbíróságok reformja

A skót kormány megkezdte a skót közigazgatási döntőbírósági rendszer reformját. A 2013 tavaszán elfogadott jogi szabályozás következtében Skócia legfelsőbb bírója, a Lord President vezeti az egységes skót közigazgatási döntőbírósági rendszert, amely az Egyesült Királyság fent ismertetett modelljéhez hasonlóan első és másodfokú döntőbíróságokra oszlik. Az elsőfokú határozatok ellen benyújtott legtöbb fellebbezés elbírálása korábban a bíróságok hatáskörébe tartozott, de a reform következtében a másodfokú döntőbíróságok feladata lett.

A közigazgatási döntőbíróságok gyakorlata

Az Egyesült Királyság és Skócia közigazgatási döntőbíróságai előtti eljárás általában kevésbé kötött, mint a bírósági eljárás. A közigazgatási döntőbíróságoknak lehetnek jogi végzettséggel nem rendelkező szakember vagy szakértő tagjai is, így például orvosok és laikus ülnökök, ugyanakkor a bírói tanács elnöke minden esetben jogvégzett személy.

Közigazgatási jogi ügyekben (bírói felülvizsgálat) Skóciában a **Legfelsőbb Polgári Bíróság** (Court of Session) jár el. A [Skóciai Ingatlanügyi Döntőbíróság](#) (Lands Tribunal for Scotland) az ingatlanl kapcsolatos kötelezettségek alóli mentesítés, illetve ezek változása ügyében, valamint a kényszereladás miatti kártalanítással kapcsolatos ügyekben jár el.

Szakosított bíróságok

Amennyiben **Skóciában** egy (polgári vagy büntető) ügy az Egyesült Királyság hatáskör-átruházási megállapodásából kifolyólag alkotmányos (például emberi jogi) kérdéseket vet fel, az ügyben az Egyesült Királyság Legfelsőbb Bírósága határozhat.

További bíróságok:

- Címerügyi Bíróság (Court of the Lord Lyon) – címerügyekben jár el
- [Skót Ingatlanügyi Bíróság](#) (Scottish Land Court) – az ingatlantulajdonosok és a bérlők közötti jogvitákban jár el.

Kapcsolódó linkek

[Közigazgatási Döntőbírósági Szolgálat](#), [Skóciai Ingatlanügyi Döntőbíróság](#), Címerügyi Bíróság, [Skót Ingatlanügyi Bíróság](#), S kót közigazgatási döntőbíróságok

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.